

Pariški udarec novomeški Adriji

Stečajna postopka za dve pariški Adriini firmi močno omajala ravno na svoje noge se postavljajočo Adrio Caravan — Izpad v višini 10 milijonov DEM — Kdo in zakaj hoče škodovati Adrii?

NOVO MESTO — Ko je že kazalo, da se Adria Caravan postavlja na svoje noge, ko so po znanih aprilskih dogodkih začeli uspešno reševati nakopičene težave zaradi dolgoletnega neurejenega finančnega poslovanja, ko so se pod novim vodstvom stvari v notranjem poslovanju začele bistveno izboljševati, ko so številnim tujim kupcem v Lipici uspešno predstavili modele za prihodnje leto, je prišel črni petek, 24. julija, ki zna vse to pobiti, lahko pa Adrio spravi celo na kolena.

In prav to, Adrio spraviti na kolena, namreč, je, kot kaže, cilj nekaterih ljudi in struktur. 24. julija je nekdanji, milo rečeno nepriljubljeni generalni direktor Adrie Caravan d.d., A. Poschacher, ki je tudi predsednik dveh Adrinih družb v tujini, Adrie International in Adrie France, obenj v Parizu, zaradi palečilne nesposobnosti predložil gospodarskemu sodišču v Parizu uvedbo postopka za stečaj teh dveh firm. Kot kaže, se v takem ravnjanju A. Poschacherja mešajo upravičeni poslovni razlogi z osebnimi odločitvami, ki so usmerjene v preko njega izpeljali famozni megalomanski projekt dokapitalizacije Eurofinance, za kar sta se še posebej zavzemala prav A. Poschacher in nekdanji generalni direktor IMV, Marjan Anžur. Ko iz tega ni bilo nič in ko je bil A. Poschacher kot generalni direktor Adrie »odstopljen«, je zahteval velikansko odpravnino, ki pa mu je Adria oziroma njeno novo vodstvo tudi iz moralno etičnih razlogov nikakor ni bilo pripravljeno izplačati. Adria France pa je pod Poschacherjevim vodstvom sicer poslovala, a slab.

skodovanje Adrii. Adria International dejansko ni nikoli poslovala, ampak ustvarjala samo velikanske stroške. To podjetje so ustanovili samo zato, da bi Kakorkoli že, zaradi prijave stečajnega postopka za ti dve pariški Adriini firmi je prišlo do velikega izpada plačil, in to za že dobavljene prikolicice in avtodome v Francijo. Ocenjujejo, da gre za kakih 10 milijonov DEM, to pa je denar, ki bi pretresel še kakšno večjo in trdnejšo firmo. »Tak izpad plačil seveda izredno slabo vpliva na odnose z našimi dobavitelji in zato ne more steči proizvodnja prikolic za prihodnje leto,« pravi generalni direktor Adrie, Danilo Plesničar. »Klub intenzivnim razgovorom v Parizu na sodišču in z našimi dobavitelji, predvsem v belgijskem Dainzu, nam ni uspelo najti nadomestnih virov za te izpad. Rečeno skupajemo načini

---

NA MIRNI SUPER MOTO-DIRKE

MIRNA — V nedeljo, 23. avgusta, ob 13. uri bo Miha Kozinc, slovenski minister za pravosodje, slovesno odprl gorske super moto dirke, ki jih na cestnem odseku Zapuže—Stan pripravlja motoklub pri AMD Trebnje. Neukaj minut zatem bo start prve vožnje, v ka-

teri se bodo pomerili ta čas najboljši slovenski motociklisti. V prvi skupini bodo nastopili juniorji do 10 let, v naslednjih kategorijah pa tekmovalci v razredu do 350 ccm, od 351 do 750 ccm in nad 750 ccm. V posebnem razredu bodo nastopili tudi z enduro in kros motorji ter motorji prikoličarji. V odmoru se bodo obiskovalcem dirk predstavili rally vozniki v svojem ekshibicijskem nastopu.

VII oz vz za izpad. Resitev skušamo našu tudi v okviru Slovenije, in to v bančnem sistemu, v sodelovanju z Republiko Slovenijo in skladom za razvoj.«

Po kolektivnem dopustu, ki se je iztekel 27. julija, tako proizvodnja prikolic ni stekla. V grupi Adria s štirimi hčerami je na Dolenjskem in v Posavju zaposlenih 1688 ljudi. Od 10. avgusta jih je v Brežicah in Novem mestu 247

Danes v Dolenjskem listu

- **Avstrija na delu v Sloveniji?**
na 6. strani:
- **Bo novi direktor rešil Riko?**
na 7. strani:
- **Spori privedli v politično krizo**
na 8. strani:
- **Pisatelja Pavleta Zidarja ni več**
na 9. strani:
- **Usoda metliške mestne hiše**
na 10. strani:
- **Človek, ki je sam naredil milin**
na 14. in 15. strani:
- **Pisma bralcev**
na 20. strani:
- **Navček za novomeški Narodni dom**

na čakanju na delo, če v kratkem ne bo prišlo do zagona proizvodnje, se jim bodo pridružili še ostali, ki so že takodoma, le da še nimajo formalnega sklepa o čakanju na delo.

»Vse moramo narediti za obnovitev proizvodnje. Kakšnakoli druga odločitev bi bila pogubna za Adrio in za vse, ki so z njo povezani, tako na Dolenjskem kot v vsej Sloveniji, saj gre v našem primeru za čisti slovenski proizvod in eno naših najbolj žlahtnih blagovnih znakov. Firma ima pravzaprav vse pogoje za uspešno poslovanje, žal pa boleže plačujemo davek na napačne odločitve in zgrešeno poslovno politiko v

bližnji in daljni preteklosti,“ pravi Plesničar. V pondeljek je bil sestanek z vsemi zainteresiranimi, ki ga je sklical in vodil predsednik upravnega odbora Adrie, dr. Dušan Lavrič. V tem tednu naj bi v okviru bančnega sistema in nekaterih republiških ustanov skušali zagotoviti denar za premostitev nepričakovanega izpada in s tem za zagonskoizvodnje.

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

OB 10-LETNICI — Obrigheimska krška občina sta prijateljici in ni razloga, da ne bi to tudi ostali, je bilo eno od sporočil mnogih nastopov predstavnikov obeh strani v okviru slovesnosti ob 10-letnici sodelovanja. Na fotografiji: z otvoritve razstave. V ospredju na desni Vojko Omerzu, predsednik krške občinske skupščine, poleg njega Roland Lauer, župan Obrigheima. (Foto: L. M.)

Danes v Doleniskem listu

- Črnograditeljstvo po črnomaljsko na 3. strani:
  - Sušenje reši sadje pred propadom na 4. strani:
  - Avstrija na delu v Sloveniji? na 6. strani:
  - Bo novi direktor rešil Riko? na 7. strani:
  - Spori privedli v politično krizo na 8. strani:
  - Pisatelja Pavleta Zidarja ni več na 9. strani:
  - Usoda metliške mestne hiše na 10. strani:
  - Človek, ki je sam naredil mlin na 14. in 15. strani:
  - Pisma bralcev na 20. strani:
  - Navček za novomeški Narodni dom

Krško in Obrigheim po desetletju

V Krškem počastili 10-letnico podpisa listine o prijateljstvu in sodelovanju z nemško občino — Priznanja veteranom in sedanjemu rodu politikov

KRŠKO — »Mnoge vezi so se v teh desetih letih spletile med obema občinama in njunimi prebivalci; mnoga prijateljstva so postala trajna. Jezikovne pregrade odpadajo; govorica likovnih ustvarjalcev je po vsem svetu enaka: lepoto videti in jo upodobiti — zase in za druge.«

To piše v katalogu ob likovni razstavi, ki so jo pripravili v krški galeriji ob 10-letnici podpisa Listine o prijateljstvu in sodelovanju občin Krško in Obrigheim. Kot moto lahko služi tudi vsemu ostalem, kar se je dogajalo ob nedavnom obisku nemške delegacije v Krškem.

Desetletnico podpisa krško-obrigheimske pogodbe so v Krškem zaznamovali 14. avgusta s skupno sejo zborov krške občinske skupščine in občinskega sveta Obrigheim, na kateri sta govorila Vojko Omerzu, predsednik krške občinske skupščine, in Roland Lauer, župan Obrigheima. Na seji so podelili vrsto priznanj. Srebrne plakete občine Krško so prejeli Ernst Ertl, upokojeni župan Obrigheima, Slavko Kunej, sekretar krške občine v pokolu, Olaf Lovrenčič, prevajalec v stikih med obema občinama, in Društvo za pospeševanje sodelovanja Krško-Obrigheim. Janku Avsenaku, zborovodju moškega pevskega zbera Svoboda Brestanica, so podelili plaketo občine Krško. Ob obletnici sodelovanja so izročili tudi spominska jubilejna darila, ki so jih prejeli: Roland Lauer, župan Obrigheima, Franz Brandhuber, njegov prvi namestnik, Roland Zimmermann, nekdanji obrigueimski župan, jedrska elektrarna iz Obrigheima in Športno društvo Germania Obrigheim. Krški dobitniki spominskih jubilejnih daril so: Silvo Gorenc, Branko Pirc in Zoran Šoln ter moški pevski zbor Svoboda

Brestanica in Nuklearna elektrarna Krško. V okviru slavnostne seje je v kulturnem programu nastopil ženski pevski zbor Korona iz Boštanj.

Iz skupščinskih prostorov so se krški parlamentarci in gostje napotili v Gale-
rijo Krško na otvoritev omenjene raz-
stave. Tu so, tako kot pred tem vklju-

Čas kislih kumaric

Dolgo vročje poletje je doseglo vrhunec. Pasja vročina je skoraj omrtvila javno življenje. Novinarji pravimo, da se — z izjemo vojne v BiH — ničesar ne dogaja, a glej zlomka, dopustniški bralci bi prav zdaj radi najbolj zanimiv časopis. Osrednje medije rešuje poslanec Gros, ki za bananami prinosa še kiske kumarice, večina drugih politikov, zlasti lokalnih, pa se oddihuje in krepi za nove skupščinske boje.

Predah bi bil koristen tudi za razmislek o odnosu med ljudstvom in oblastjo. Jé ta res taka, kakršno zasluzimo? Republiška skupščina, a ne le ona, se pogosto spreminja v trop zadrtih in zajedljivih prepirljivcev, ki poravnavajo stare račune in zamere, ne zmorcejo pa načelne in argumentirane razprave. Iz oči jim si je celo sovraštvo in ne le stranka. Ljudstvo k sreči (še) ni takšno. Zasluzilo bi si boljše poslance, saj se trudi in dela neprimerno bolje od njih. Dosega tudi rezultate. Obračajmo kakorkoli, otožujmo za preteklost kogarkoli, nesporna resnica je, da — zahvaljujoč delavnosti ljudstva — Slovenija spada med 30 najbolj razvitih držav sveta, njen zunanjji dolg pa ne dosega niti šestine njenega letnega narodnega dohodka. Human Development Report, poročilo, ki so ga pripravili v Organizaciji združenih narodov, nas uvršča na 20. do 30. mesto med 160 državami po narodnem dohodku, pričakovanem trajanju življenja in šolski izobrazbi oz. pismenosti. V dobročilnih kazalcih smo pred Madžarsko, Španijo, Irsko, Grčijo, Češkoslovaško federacijo. To pa ni več mačji kašelj, zato nam malo več samozavesti ne bi škodovalo. Tudi tedaj, ko kot volilci pričakujemo in zahtevamo od izvoljenih več rezultatov in manj komedijantovstva.

Šele v nedeljo lahko pričakujemo nekaj osvežitve in celo dežja.

Dodobra izsušen metliški vodovod

V črnomaljski občini posledic suše še ne občutijo preveč, zato pa so vse hujše v metliški, kjer je vodovod na robu zmogljivosti — Dovozi

ČRНОМЕЛJ, МЕТЛИКА — Medtem ko je pretekla leta suša v Beli krajini navadno pritisnila avgusta in trajala do sredine oktobra, se letos bojujejo z njo že od začetka julija. V kmetijstvu posledice sicer še niso katastrofalne, a je zlasti za mlade nasade vinogradov, posebno še, če so na lapornatih tleh, vsak dež je prepozen. Tudi sicer v metliški Vinski kleti opozarjajo, da bo zaradi suše manjši in slabši pridelek belokranjskega grozja, saj bi se prav v tem času morale grozdne jagode polniti s sokom. Še več težav kot v kmetijstvu pa imajo zlasti v metliški občini pri oskrbi s pitno vodo, ki je že močno primanjkuje.

Črnomaljska Komunalna vozi pitno vodo po naročilih strank, najkasneje pa v dveh dneh po naročilu. Cena za 7 prost. metrov znaša 3.087 tolarjev, ne glede na oddaljenost. Tisti, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, pa imajo 50-odst. regres, ki ga dajejo na občini, kjer razmišljajo tudi o tem, da bi večje kmete povsem oprostili plačila za vodo. Doslej v črnomaljskem vodovodu vode

še ni primanjkovalo, precej pogoste pa so okvare zaradi pokanja salonitnih cevi, tako da zaradi tega občasno pone-

• **KATASTROFALNA SUŠA V SEVNIŠKI OBČINI** — Kmetijstvo v sevniški občini je prizadela katastrofalna suša, saj so ocenili že pred enim tednom, da znaša škoda v zasebnem kmetijstvu 283 milijona tolarjev, pri Mercator — Kmečki zadružni Sevnica pa ocenjujejo škodo na 50 milijonov tolarjev. Škoda je velika zlasti na krmnih rastlinah, strničnih dosevkih. Močno bo zmanjšan pridelek hmelja in jabolka. Kmetije zaradi primanjkanja krme že posegajo po silazi, s čimer pa že ogrožajo osnovno čredo. Kmečka zadružna sicer nabavlja koruzo po ugodnejših cenah. Kmetijska svetovalna služba svetuje nabavo pivskih tropin, pesnih rezancev in pšeničnih krmil, toda kaj, ko si tudi tega marsikateri kmet ne bo mogel privoščiti brez širše družbene podpor.

kod ni vode. Če pa se bo suša nadaljevala, na Komunalni napovedujejo, da se lahko zgodi, da bodo omojitve pri oskrbi z vodo, predvsem v semiškem koncu.

Precej več problemov je z oskrbo pitne vode v metliški občini, kjer je vsakpletno primanjkanje vode v suši hkrati tudi opomin, da vodovodni sistem v tej občini deluje na meji zmogljivosti. Vodne rezerve v vodnjakih občanov zadostujejo za približno mesec dni, potem pa je potreben vodo dovoz. Prav tako zmanjkuje vode v rezervoarjih. Samo v rezervoarje na Hrastu, Grabrovcu in Lokvici pripeljejo s cisterno Komunale in v dvema metliškega gasilskega društva po 100 prost. metrov vode na dan. Z vodo iz zajetja v Jamnikih sicer oskrbujejo Suhor, Grabrovec in KS Radovica, vendar pa je že priteče manj kot 3 litre na sekundo, medtem ko je normalni pretok 5,5 l/s. Letos se je prvič zgodilo, da tudi v Obrhu, sredi Metlike, voda že pojenuje.

Tudi v brežiški občini deluje komisija za oceno škode. V času ko to poročamo, še ni zbrala vseh podatkov, vendar bodo na voljo v naslednjih dneh.

da bi morali metliško oskrbo z vodo reševati dolgoročno in načrtno. Zagotovo pa le z denarjem od vodarine in iz občinskega proračuna teh problemov do leta 2.000 ne bodo rešili.

M. BEZEK-JAKŠE

SPOMENIK V ŠENTJOŠTU OBNOVLJEN

Lani v jeseni smo poročali, da so neznani zlikovci poškodovali spomenik NOB v Šentjoštu pri Stopičah, kjer je spomiladi 1942 zloglasi Stajerski bataljon počenjal svoje zločine. Izdajal se je za partizane in tam pobagal kurirje, aktiviste OF in ljudi, ki so prihajali v partizanske enote. Prejšnji teden je Občinski odbor ZB Novo mesto obnovljeni spomenik vzpostavil v prejšnje stanje. Na eni izmed treh plošč so zdaj vklesane teles besede: Poškodovan septembra 1991. Obnovljen avgusta 1992. O obnovi spominskega obeležja je občinski odbor ZB obvestil sekretariat za splošne zadeve pri občinski skupščini, Zavod za spomeniško varstvo in postajo policije v Novem mestu.

V. K.

BROŠURI ZA POMOČ PRI VAROVANJU PREMOŽENJA IN AVTOMOBILOV

LJUBLJANA — Zaradi naraščanja premoženskih deliktov je Uprava kriminalistične službe pri Ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije izdala dve brošuri s priporočili in nasveti, kako lahko državljanji sami učinkoviteje zavarujejo svojo lastnino. Prva brošura vsebuje nasvete za varovanje premoženja pred vltom v stanovanja, stanovanjske hiše in druge objekte. Predstavlja najpogosteje načine vlotov, šibke točke varovanja ter nasvete za učinkoviteje zavarovanje doma. Drugi brošuri se dotikajo kaznih dejanj v zvezi z motorimi vozili; tativi avtomobilov in delov, vlotom vanje, poškodovanj motornih vozil, preprodaje ukradenih vozil itd. V brošuri so nasveti, kaj storiti, da bi čim bolj zmanjšali možnost, da sami postanemo žrtev goljufu in tatu, in kako ukrepati, če smo to že postali. Ministrstvo bo natisnilo prek 10.000 izvodov in jih razdelilo državljanom.

SONJA ČEČELIĆ, vodja izmene v metliški Gali: »Ne razumem, zakaj takšno popuščanje Srbom, zakaj ni nobenih sankcij proti tistim, ki kršijo embargo. Nam navadnim smrtnikom ni znano, ali so kakšne igre v zakulisju ali pa ilegalni dogovori med politiki različnih držav. Vprašanje pa je, kakšne bi bile posledice, če bi prišlo do vojaškega posredovanja drugih držav. Kjer so Srbi, je težko karkoli napovedati, res pa je, da vedno najbolj trpi uboga raja.«

JOŽICA BUKOVEC, kontrolorka v semiški Iskri: »Nesramno je, da se svet klub vsem, kar se dogaja v nekdanji Jugoslaviji, skoraj ne zgne. Zato ga obojam. Najbrž nima takšnega interesa, kot ga je imel na primer v Kuvaju, kar pa ni opravičilo, da ne ukrepa. Četudi je veliko krajev v BiH revnih, pa v njih živijo ali so živelji ljudje kot vse drugi. In preveč žrtev je že bilo, da bi si svet smel privoščiti le besedno obojanje in zgražanje, pri tem pa ostal križem rok.«

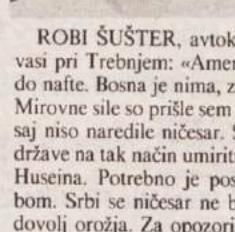
RUDI NANGER, upokojenec iz Novega mesta: »Balkan je Balkan, zato se vojna v Bosni še dolgo ne bo končala. Orožja je veliko, človeških življenj pa vse manj. Na koncu si bosta ozemlje razdelila Zagreb in Beograd, kar bo ostalo, bo grobišče. Mislim, da Bosna ne bo vplivala na ameriške volitve. Bojničke je preveč podobno vietnamskemu, da bi tja kar tako pošiljali svoje vojake v smrt, podobno pa razmišljajo v drugih razvijenih državah, konec koncev tudi Slovenci.«

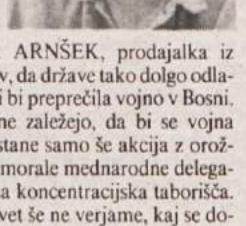
MIRA BRISKI, delavka v Opreni Kotjevje: »Ni prav, da svet ne ukrepa odločenje. Zaradi nekaj politikov tripi ogromno ljudi, predvsem pa otroci. Jasno je, da so Srbi vmesani in mislim, da zdaj že ves svet to ve, zato ne razumem, zakaj se tako obotavlja. Dlje ko vojna traja, težje bo zagotoviti mir. S pogovori se ne da nič dosegči, saj se prav po sklenjenih premijih razplamijo najhujši boji. Z vsemi sredstvi, tudi vojaškim posredovanjem, bi morali morijo ustaviti.«

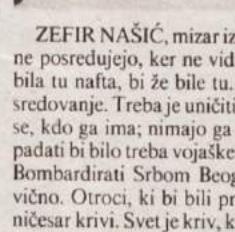
NADA ORAŽEM, ekonomski tehnik v ribniškem Riku: »Ne vem, kje so vzroki, da se svet tako obotavlja odločenje ukrepati proti Srbom, vendar pa se mi to nikakor ne zdi prav. Zdi se mi, da svet še vedno ne verjame in ne dojam vse tragedije vojne v Bosni. Jasno je, da se sprte strani same ne bodo mogle dogovoriti. Ne glede na stroške pa svet ne bi smel dovoliti, da se kaj takega dogaja sredi Evrope. Vojška intervencija se mi zdi v tem primeru potrebna.«

ROBI ŠUŠTER, avtoklepar iz Belinje vasi pri Trebnjem: »Američanom je samo do naft. Bosna je nima, zato ne ukrepa. Mirovine sile so prišle sem samo kot turisti, saj niso naredile ničesar. Srbi bi morale države na tak način umiriti, kot so Sadama Huseina. Potrebno je postaviti pogoj Srbom. Srbi se ničesar ne bojijo, ker imajo dovolj orožja. Za opozorilo bi bilo dobro poslati kakšno raketo na generalstab, da bi videli, da je resno.«

NEVENKA ARNSHEK, prodajalka iz Brežice: »Ni prav, da države tako dolgo odlašajo z akcijo, ki bi preprečila vojno v Bosni. Pogovori nič ne zaležejo, da bi se vojna ustavila. Ali ostane samo še akcija z orožjem? Nujno bi morale mednarodne delegacije obiskati vse koncentracijske taborišča. Mogoče zdaj svet še ne verjame, kaj se dogaja, pa bi se potem prepričal, za kaj gre. Sploh no moreš dojeti, da se vse to dogaja tako blizu nas.«

ZEFIR NAŠIĆ, mizar iz Krškega: »ZDA ne posredujejo, ker ne vidijo koristi. Če bi bila tu nafta, bi že bila tu. Potrebno je posredovanje. Treba je uničiti težko orožje. Ve se, kdo ga ima; nimajo ga Muslimani. Napadati bi bilo treba vojaške cilje, civilnih ne. Bombardirati Srbom Beograd bi bilo krvivo. Otroci, ki bi bili pri tem ubiti, niso ničesar krivi. Svet je kriv, ker se ne zmeni za vojno v Bosni.«

DRAGO MLINAR iz Radeč, prijavljen kot nezaposlen na sevnškem zavodu za poslovanje: »Mednarodne sile bi morale uničiti ceste, da napadalc v Bosni ne bi mogli ničesar dovazirati. Uničiti je potrebno skladišča orožja in opreme Srbom in Hrvatom, ki so krivi za vojno. Vojške cilje je treba uničiti, civilnih ne. Bush pravi, da ne pošteje čet in Bosni, če da je odgovoren za svoje ljudi. Za tiste, ki jih pošteje v Irak, pa n? Vse skupaj je umazana politika.«

KDAJ BO KONEC? — Tako se sprašujejo sosedi, ko opazujejo gradnjo, ki po njihovem laičnem mnenju in po trditvah inšpektorjev ne sodi v stanovanjsko naselje, povrh pa graditelj Srečko Kos nima ne lokacijskega ne gradbenega dovoljenja. Čeprav se stavba od tak dvinguje že več kot 10 metrov, ji še ni videti konca, namesto da bi jo zrušili, jo gradijo naprej. (Foto: M. B.-J.)

Suša je vzela velik kos kruha Škoda v Posavju

KRŠKO, BREŽICE — Po podatkih krškega občinskega sekretariata za kmetijstvo, gozdarstvo in veterino je v občini zaradi suše nastala v poljedelstvu, vinogradništvi in sadjarstvu škoda v višini 1.086.200.000 tolarjev. Številka predstavlja t.i. neposredno škodo. Sekretariat je izračunal, da je ob tej nastala in bo še nastala tudi indirektna škoda. Gre za manjšo prirejo mesečno v proizvodnji mleka. Tako računa, da bo občina Krško zaradi suše ob 1.215.800.000 tolarjev, kar predstavlja skoraj 41 odst. kmetijskega družbenega proizvoda, ocenjenega za leto 1991. Škoda je največ na Krškem polju ter na hribovitem območju Gorjancev in Bohorja.

Skupina, ki je v okviru sekretariata ocenila škodo, predlagajo, naj bi zaradi škode kmetom odpisali davek od dejavnosti. Poleg tega naj bi oprostili plačila prispevkov za pokojinsko invalidsko in zdravstveno zavarovanje, z katere pa so graditelji moralni gradnjo prilagoditi zahtevam tistih, ki so izdali gradbeno in lokacijsko dokumentacijo. Ne sosedje ne inšpektoji ne na upravnem organu črnomaljske občine pa ne vedo, kaj občni gradnji, ki jo je pričel že davneg leta 1979, misli Srečko Kos s Trdinovem v Črnomolju.

Tudi v brežiški občini deluje komisija za oceno škode. V času ko to poročamo, še ni zbrala vseh podatkov, vendar bodo na voljo v naslednjih dneh.

Na izvršnem svetu zatrjujejo, da je črna gradnja izrednih dimenzij investitorja Srečka Kos brez primere v Sloveniji — Žadna odločba odreja rušenje stavbe, ki ne sodi v stanovanjsko naselje

Preveč bi bilo, če bi načevali vse zapletljajo v tem času, zlasti po v zadnjih dveh letih, ki so povezani s to črno gradnjo. Dokumentacija, ki jo skrbno hranijo tudi prizadeti sosedi, je namreč precej obsežna. Naj omenimo le črno dejstvo, da investitor še vedno nima dovoljenja za gradnjo, čeprav z njo nadaljuje, pri tem pa ne upošteva nikakršnih pogojev, ki so jih postavili sosedje. Kaj šele, da bi spoštoval odločbo gradbenega inšpekторja o ustanovitvi del, dokler ne pridobi gradbenega dovoljenja ter odločbo urbanističnega inšpekторja o odstranitvi objekta v 60 dneh po prejemu odločbe.

Kot piše v obrazložitvi zadnje odločbe urbanističnega inšpekторja, izdane julija letos, je Srečko Kos z gradnjo nadaljeval tudi potem, ko je bil že lani seznanjen z vsebino ustanovitve odločbe. Tako je do tretje gradbeni faze dokončal kletno etažo objekta, ki naj bi služil za poslovne namene. Za kako veliko stavbo gre, pove podatek, da del kleti, visok 4 metre, meri 6,80 metrov krat 14,40 metrov, drugi del, ki je visok 3 metre, pa kar 25 metrov krat 19,50 metrov. V pritličju tlorisne velikosti 19,60 m x 9,50 m in 5,60 m x 5,80 m je steklena konstrukcija s stebri, visokimi 3,50 m. V prvem nadstropju pa je bil ob inšpekcijskem ogledu leta 1990, ki je potrdil tudi inšpektor, ki je dejal, da je vprašanje, če je sanacija objekta sploh mogoča. Zaradi tega se bojimo, da se bo vse skupaj samo podrlj in razumljivo je, da se počutimo ogrožene,« so dejali bližnji sosedje. Čeprav priznajo, da so razočarani nad službami, ki bi morale bolj temeljito ukrepati, zatrjujejo, da ne bodo odnehalni pri iskanju svoje pravice, saj so prepričani, da imajo prav. Ne bodo čakali na začetek jeseni, ko naj bi bila za sosedje in inšpektoje tako sporna gradnja odstranjena. Glede na to, da investitor gradi naprej, stavbe očitno nima namena podreti, zato bo tokrat na poteki ustrezen občinski organ. Tako je vsaj odredil inšpektor.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

ČRNOMRADITELJSTVO PO ČRНОМАЛJSKO

Na izvršnem svetu zatrjujejo, da je črna gradnja izrednih dimenzij investitorja Srečka Kos brez primere v Sloveniji — Žadna odločba odreja rušenje stavbe, ki ne sodi v stanovanjsko naselje

ČRНОМЕЛJ — O čem razmišljajo črnograditelji, ko začeno zidati brez potrebnih dovoljenj? Najbrž o tem, kako bi čim hitreje incene, brez čakanja na dokumentacijo in plačila različnih dajatev prišli do strehe nad glavo. Manj pa najbrž o posledicah, ki lahko doletijo črnograditelje, pri tem pa gotovo še najmanj o tem, da bi jim poslopje kdo porušil. Rušenje črnih gradenj v Beli krajini zares skoraj ne pozna, zato pa toliko več legačizacij, z katerimi pa so graditelji moralni gradnjo prilagoditi zahtevam tistih, ki so izdali gradbeno in lokacijsko dokumentacijo. Ne sosedje ne inšpektoji ne na upravnem organu črnomaljske občine pa ne vedo, kaj občni gradnji, ki jo je pričel že davneg leta 1979, misli Srečko Kos s Trdinovem v Črnomolju.

Na seji črnomaljskega izvršnega sveta, ki je bila po zadnjem inšpekcijskem ogledu nedovoljena gradnje julija letos, je bilo slišati, da gre gotovo za črno gradnjo brez primere v Sloveniji. Urbanistični inšpektozi zatrjujejo, da je Srečko Kos eden najbolj predznih in nesramnih črnograditeljev, ki ignorira prav vse. Sosedje pa — nekateri med njimi se ču-

tijo zaradi nestrokovne in za stanovanjsko naselje vse prej kot primerne gradnje, tudi ogroženi — zatrjujejo, da ne bodo odstopili od zahtev iz maja 1990. Le pod pogojem, da bo graditelj upošteval te njihove zahteve, so takrat privolili, da Kos nadaljuje gradnjo, ki jo je prekinil za desetletje. Toda investitor je obljubo prelomil.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

V SOBOTO ODPRI RADGONSKI SEJEM

GORNJA RADGONA — V soboto, 22. avgusta, bodo ob 10. uri na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni odprli 30. mednarodni kmetijsko živilski sejem. Trajal bo do 30. avgusta, na njem pa bo razstavljal 1.200 razstavljalcev iz 18 držav. 1.200 kmetijski sejem ima letos izjemno bogat program vzporednih prireditev, med drugim bo v nedeljo dan čebelarjev, v pondeljek dan konjerecjev, v torek dan vinogradnikov in dan inovativnosti v kmetijstvu, v sredo dan slovenskih zadružnikov, v četrtek dan rejcev kuncov in drobnice, v petek dan govedorejcov in v soboto dan kmetijskega in živilskega šolstva ter dan ribičev in lovcev. Večere bodo obiskovalcem krajšali mnogi zabavni znani ansamblji.

KMETIJSKA TRGOVINA

KRKOV — V pondeljek, 17. avgusta, so ob 11. uri v vas Krkovo (KS Kostel, občina Kočevo) odprli kmetijsko trgovino. To je zasebna trgovina, ki jo vodi Anton Južnič s Krkovega 5 (tel. 802-333).

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Ni iz trte zvito, kar že nekaj mesecev v svoji rubriki piše in na kar opozarja Dolenjski list. Novomeška tržnica je v Sloveniji najdražja. To je ugotovil tudi zavod za statistiko. V pondeljek, 17. avgusta, smo na našem sprehodu med klopmi tržnice zapisali naslednje cene: hruške od 60—70 tolarjev, paprika 140, paprika za vlaganje 120, paradižnik 60, čebula 70, česen 200, banane 90, breskve 50, kumare 70, grozdje 120, hruške 70, jabolka 70, kumare za vlaganje 80, solata 100, cvetača 100, zelje 50, krompir 40, koren 50, pesa 60, smetana 300, sirček 200, jagode 400, jajca 12 tolarjev. Nina Janečko, ki je bila pri poneljek zagotovo najmlajša branjevka, saj ima še 7 let, ponujala pa je lepe jagode po 400 tolarjev za kilogram. Bernarda pri Sadju in zelenjavi pa je ponujala krompir po 32, grozdje po 127, banane 95, limone 168, breskve 70, paradižnik 55, zelje 49 in čebulo po 50 tolarjev. Pri Deladijnu smo si zapisali: cene banane 100, grozdje 150, breskve 80, paprika 100, lubenice 50, krompir 40, zelje 60, paradižnik 50, čebula 80, pomaranče 120, limone 150 tolarjev.

Kmetijski nasveti

Z osico nad koruzno večo

Ta čas koruzna ali prosena veča pri nas še ni tako nevarna, kot je ponekod drugod po svetu, lahko pa pričakujemo, da se bo s širjenjem posevkov, zlasti pa s sejanjem koruze več let zapored na istih njivah, njen nevarnost zelo povečala. Dobri gospodar že sedaj misli na to in predvsem pravočasno pospravi koruznico s polj, da se v njej ne zaredi zalega, saj je to zaenkrat najboljši preventivni ukrep.

V prihajajočem biokmetijstvu postajajo vse pomembnejši biološki narinci varstva, ki so prav pri koruzni veči postali že zelo učinkoviti in v širši praksi uporabni. Ob bacillus Thurigensis smo na tem mestu že pisali. To je bakterija, ki deluje kot nevaren želodčni strup na nekatere gosenice, med njimi tudi večino. Če pride v njena prebavila, je v nekaj dneh po njej. Na osnovi tega dejstva je industrija naredila granulirane pripravke, kot sta bactospine G in nubilacil G, ki jih je potrebno potresti po rastoti koruzi, tako da padejo v listne padzduhe. Večina gosenic, ki vrtajo po steblu, pride prej ali slej v stik z njimi.

V Švici, Nemčiji in Avstriji se je zadnji čas začel širiti nov način biološkega varstva koruznih posevkov. Gre za zajedalca (osico) z znanstvenim imenom trichogramma sp., katerega samice svoja jajčeca odlagajo v jajčeca koruzne veče. Vsak živi organizem v naravi ima pa svojega nasprotnika ali antagonist in biotično varstvo po dejstvu izkoristi. Seveda nastane vprašanje, kako v koruznem polju razširiti zajedalsko osico trichogramma sp. V praksi naredijo to tako, da že parazitirana jajčeca koruzne veče naločijo na posebne kartončke ter jih razporedijo po koruzni njivi. Iz njih se po krajšem času izležejo osice, ki v svojem naravnem gonu po razmnoževanju spet iščejo nove žrte, nova jajčeca koruzne veče, kamor izležejo svoj zarod.

Iz naštetih treh dežel poročajo, da je uspeh takšnega zatiranja izjemno dober, celo bližu stodosten. Res pa je, da je s pripravljanjem in obešanjem kartončkov z jajčeci precej dela in da morajo biti koruzni posevki strjeni, sicer se dosti osic nekoristno porazgubi.

Inž. M. L.

Prednost začela dobivati kakovost

Tehnologinja vinogradniške proizvodnje v metliški Vinski kleti, Ivanka Pečarič, o belokranjskem vinogradništvu — Rekordna prodaja trsnih cepljen

METLIKA — Čeprav je Ivanka Pečarič, sicer dipl. inž. agronomije, še pripravnica, pa je kot tehnologinja vinogradniške proizvodnje že odgovorna za dobršen del proizvodnje v metliški Vinski kleti. Bdeti mora nad matičnjakom, kjer prideluje podlago za trsne cepljenke, nad matičnimi vinogradi, kjer vzgajajo cepice, nad petimi kooperanti, ki vzgajajo trsne cepljenke, ter nad približno 28 ha zadružnih vinogradov v Vidošičih in na Vinomerju.

Očitno je, da Pečaričevi v Vinski kleti metliške kmetijske zadruge precej zaupajo, gotovo tudi zato, ker se je v sicer kratkem času izkazala. Sama pa prizna, da ima še, ker je v vinogradu delovodje France Težak z obilo izkušnjami in ker si je tudi sama skoraj nezavedno nabrala veliko izkušenj na domači, precej vinogradniško usmerjeni kmetiji. Starši se namreč poleg vinogradništev že 17. leto ukvarjajo tudi s tršnjarstvom.

Čeprav svetovanje zasebnim vinogradnikom, od reorganizacije pospeševalne službe v svetovalno, ni nič več v rokah kmetijske zadruge, pa mnogi še vedno iščejo nasvetv prav pri Pečaričevi. A ne le iz Bele krajine, ampak tudi iz vse Dolenske. »Predvsem sprašujejo, kako začeti vinograd po toči ali pred boleznjami. Velikokrat pa tudi, kakšne sorte naj posadijo in katere lege so najbolj primerne,« pove Ivanka ter pristavi, da so v metliški občini boljše lege za vinograd v glavnem že zasedene, zato pa je toliko pomembnejša obnova starih vinogradov. »Metliški tršnjarji vzgojijo na leto okrog 85 tisoč prvovrstnih trsnih cepljen, zanimivo pa je, da smo jih letos klub krizi prodali okrog 75 tisoč, kar je največ doslej. Opozamo, da je kupcev več, ti pa vza-

mejo manjše število cepljen.

Kaže, da postopno obnavljajo vinograde, saj je izpad pridelovalca takoj manjši pa tudi sicer drage obnove se porazdelijo na več let,« pravi Pečaričeva.

Spodbudno je tudi to, da se vinogradnik zadnje čase odločajo za nakup kakovostenjih sort cepljen.

Tako pri prodaji cepljenj renškega rizlinga, char

donnaya, sauvignon, belega pinota, zelenega silvana, rulandca niso imeli nikakršnih težav.

Po ugotovitvah Pečaričeve pa je na žalost še precejšnje povpraševanje po manj kakovostenjih sortah, kot je na primer kraljevina, ki je bolna in propada. »Tisti, ki se odločajo za sjenjenje boljših sort vinske trte, se že zavedajo, da bodo lahko prodri na trg s kakovostjo in ne s količino. Res pa je

mojih zasebnih vinogradov.

»Metliški tršnjarji vzgojijo na leto okrog 85 tisoč prvovrstnih trsnih cepljen,

zanimivo pa je, da smo jih letos klub krizi prodali okrog 75 tisoč, kar je največ doslej. Opozamo, da je kupcev več, ti pa vza-

mejo manjše število cepljen. Kaže, da postopno obnavljajo vinograde, saj je izpad pridelovalca takoj manjši pa tudi sicer drage obnove se porazdelijo na več let,« pravi Pečaričeva.

Spodbudno je tudi to, da se vinogradnik zadnje čase odločajo za nakup kakovostenjih sort cepljen.

Tako pri prodaji cepljenj renškega rizlinga, char

donnaya, sauvignon, belega pinota, zelenega silvana, rulandca niso imeli nikakršnih težav.

Po ugotovitvah Pečaričeve pa je na žalost še precejšnje povpraševanje po manj kakovostenjih sortah, kot je na primer kraljevina, ki je bolna in propada. »Tisti, ki se odločajo za sjenjenje boljših sort vinske trte, se že zavedajo, da bodo lahko prodri na trg s kakovostjo in ne s količino. Res pa je

mojih zasebnih vinogradov.

»Metliški tršnjarji vzgojijo na leto okrog 85 tisoč prvovrstnih trsnih cepljen,

zanimivo pa je, da smo jih letos klub krizi prodali okrog 75 tisoč, kar je največ doslej. Opozamo, da je kupcev več, ti pa vza-

mejo manjše število cepljen. Kaže, da postopno obnavljajo vinograde, saj je izpad pridelovalca takoj manjši pa tudi sicer drage obnove se porazdelijo na več let,« pravi Pečaričeva.

Spodbudno je tudi to, da se vinogradnik zadnje čase odločajo za nakup kakovostenjih sort cepljen.

Tako pri prodaji cepljenj renškega rizlinga, char

donnaya, sauvignon, belega pinota, zelenega silvana, rulandca niso imeli nikakršnih težav.

Po ugotovitvah Pečaričeve pa je na žalost še precejšnje povpraševanje po manj kakovostenjih sortah, kot je na primer kraljevina, ki je bolna in propada. »Tisti, ki se odločajo za sjenjenje boljših sort vinske trte, se že zavedajo, da bodo lahko prodri na trg s kakovostjo in ne s količino. Res pa je

mojih zasebnih vinogradov.

»Metliški tršnjarji vzgojijo na leto okrog 85 tisoč prvovrstnih trsnih cepljen,

zanimivo pa je, da smo jih letos klub krizi prodali okrog 75 tisoč, kar je največ doslej. Opozamo, da je kupcev več, ti pa vza-

mejo manjše število cepljen. Kaže, da postopno obnavljajo vinograde, saj je izpad pridelovalca takoj manjši pa tudi sicer drage obnove se porazdelijo na več let,« pravi Pečaričeva.

Spodbudno je tudi to, da se vinogradnik zadnje čase odločajo za nakup kakovostenjih sort cepljen.

Tako pri prodaji cepljenj renškega rizlinga, char

donnaya, sauvignon, belega pinota, zelenega silvana, rulandca niso imeli nikakršnih težav.

Po ugotovitvah Pečaričeve pa je na žalost še precejšnje povpraševanje po manj kakovostenjih sortah, kot je na primer kraljevina, ki je bolna in propada. »Tisti, ki se odločajo za sjenjenje boljših sort vinske trte, se že zavedajo, da bodo lahko prodri na trg s kakovostjo in ne s količino. Res pa je

mojih zasebnih vinogradov.

»Metliški tršnjarji vzgojijo na leto okrog 85 tisoč prvovrstnih trsnih cepljen,

zanimivo pa je, da smo jih letos klub krizi prodali okrog 75 tisoč, kar je največ doslej. Opozamo, da je kupcev več, ti pa vza-

mejo manjše število cepljen. Kaže, da postopno obnavljajo vinograde, saj je izpad pridelovalca takoj manjši pa tudi sicer drage obnove se porazdelijo na več let,« pravi Pečaričeva.

Spodbudno je tudi to, da se vinogradnik zadnje čase odločajo za nakup kakovostenjih sort cepljen.

Tako pri prodaji cepljenj renškega rizlinga, char

donnaya, sauvignon, belega pinota, zelenega silvana, rulandca niso imeli nikakršnih težav.

Po ugotovitvah Pečaričeve pa je na žalost še precejšnje povpraševanje po manj kakovostenjih sortah, kot je na primer kraljevina, ki je bolna in propada. »Tisti, ki se odločajo za sjenjenje boljših sort vinske trte, se že zavedajo, da bodo lahko prodri na trg s kakovostjo in ne s količino. Res pa je

mojih zasebnih vinogradov.

»Metliški tršnjarji vzgojijo na leto okrog 85 tisoč prvovrstnih trsnih cepljen,

zanimivo pa je, da smo jih letos klub krizi prodali okrog 75 tisoč, kar je največ doslej. Opozamo, da je kupcev več, ti pa vza-

mejo manjše število cepljen. Kaže, da postopno obnavljajo vinograde, saj je izpad pridelovalca takoj manjši pa tudi sicer drage obnove se porazdelijo na več let,« pravi Pečaričeva.

Spodbudno je tudi to, da se vinogradnik zadnje čase odločajo za nakup kakovostenjih sort cepljen.

Tako pri prodaji cepljenj renškega rizlinga, char

donnaya, sauvignon, belega pinota, zelenega silvana, rulandca niso imeli nikakršnih težav.

Po ugotovitvah Pečaričeve pa je na žalost še precejšnje povpraševanje po manj kakovostenjih sortah, kot je na primer kraljevina, ki je bolna in propada. »Tisti, ki se odločajo za sjenjenje boljših sort vinske trte, se že zavedajo, da bodo lahko prodri na trg s kakovostjo in ne s količino. Res pa je

mojih zasebnih vinogradov.

»Metliški tršnjarji vzgojijo na leto okrog 85 tisoč prvovrstnih trsnih cepljen,

zanimivo pa je, da smo jih letos klub krizi prodali okrog 75 tisoč, kar je največ doslej. Opozamo, da je kupcev več, ti pa vza-

mejo manjše število cepljen. Kaže, da postopno obnavljajo vinograde, saj je izpad pridelovalca takoj manjši pa tudi sicer drage obnove se porazdelijo na več let,« pravi Pečaričeva.

Spodbudno je tudi to, da se vinogradnik zadnje čase odločajo za nakup kakovostenjih sort cepljen.

Tako pri prodaji cepljenj renškega rizlinga, char

donnaya, sauvignon, belega pinota, zelenega silvana, rulandca niso imeli nikakršnih težav.

Po ugotovitvah Pečaričeve pa je na žalost še precejšnje povpraševanje po manj kakovostenjih sortah, kot je na primer kraljevina, ki je bolna in propada. »Tisti, ki se odločajo za sjenjenje boljših sort vinske trte, se že zavedajo, da bodo lahko prodri na trg s kakovostjo in ne s količino. Res pa je

mojih zasebnih vinogradov.

»Metliški tršnjarji vzgojijo na leto okrog 85 tisoč prvovrstnih trsnih cepljen,

zanimivo pa je, da smo jih letos klub krizi prodali okrog 75 tisoč, kar je največ doslej. Opozamo, da je kupcev več, ti pa vza-

mejo manjše število ce

Vodo morajo prekuhavati

Težave pri oskrbi se pojavljajo le na manjših sistemih — Najslabša voda iz Straže in Podturna

NOVO MESTO — Klub dolgotrajni suši novomeška Komunala nima večjih težav pri oskrbi občanov s pitno vodo. V občini Novo mesto se iz javnih ali lokalnih vodovodov oskrbuje s pitno vodo več kot 51 tisoč ljudi ali 88 odst. vseh občanov. «Težave se pojavljajo na manjših vodovodnih sistemih, in to v Gabrju, na sistemu Hrastje—Orehovica, Vrhopolje, Žaloviče in Šmarjetna v zgornjem delu nad hotelom,» je povedal inž. Marjan Krelvišar, tehnični direktor Komunale.

Tako Komunala vodo vozi v rezervoarje v teh sistemih in tja, kjer že tako nimajo vodovoda, to pa so predvsem podgorske vasi v krajevnih skupnostih Dolž, Podgrad ter v Suhadol. Slab mesec dni v rezervoarje in podgorske vasi vozijo po 12 cistern vode na dan, cisterna pa drži 6.000 litrov. V sistemih, kjer je pomanjkanje vode, velja tudi omejitev porabe vode za pranje avtomobilov in zalivanje vrtov. Zaradi suše je na vodovodnih sistemih tudi precej več defektov kot sicer, kar tudi vpliva na kakovost oskrbe s pitno vodo.

Težave na sistemu Hrastje—Orehovica ter Žaloviče bodo kmalu rešene. Sistem Hrastje—Orehovica se bo oskrboval z vodo iz vrtine pri Cerovem Logu, na sistemu Žaloviče pa urejajo še avtomatizacijo. Le-

tos mora biti urejena tudi vrtina nad Gabrjem, ki daje 2,3 litra vode na sekundo, kar bo zadostovalo za oskrbo Gabrja. Vse analize so pokazale, da je voda iz gabrske vrtine kakovosten. Provizorijo je voda iz vrtine že speljana v rezervoar, vendar to ne zadostuje in sedaj poteka delo za prvo povezavo vrtine v rezervoarjem.

Od lani do letos pa se je močno povečalo število negativnih vzorcev vode iz zajetij Straže in Podturn. Posebna komisija se ukvarja z ukrepi za izboljšanje stanja v teh zajetijih. Med kratkoročnimi ukrepi so sprejeli obvezno prekuhavanje vode ter za Podturn še dokloriranje v rezervoarju. Dolgoročno pa je treba ugotoviti vzroke za tako oporečno vodo v teh zajetijih in jih, če se le da, odpraviti. Komunala se zanima za takto imenovan mobilno čistilno napravo za ti dve zajetiji, vendar je to zelo draga stvar. Za sedaj imajo dve ponudbi: eno za 5 milijonov, drugo pa kar za 9 milijonov tolarjev. Najboljša dolgoročna rešitev pa bi bila usposobitev in povezava vrtine pri Črmošnjicah, kjer je vode dovolj za oba sistema in še bi je ostalo za Novo mesto. Seveda pa bi bilo treba zgraditi cevovod, kar pa bi zaradi oddaljenosti ogromno stalo.

A. B.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 22. avgusta, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure, naslednje prodajne živil:

- **Novo mesto:** Market, Drska; od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi; od 8. do 20. ure: Perko, market na Otočcu; od 7. do 21. ure: Mini market Javor, Muzejska 3, Novo mesto.
- **Šentjernej:** Mercator-Standard

— Samopostežba

- **Dolenjske Toplice:** Mercator-KZ Krka — Prodajalna Vrelec
- **Žužemberk:** Dolenjska, Market
- **Straža:** Mercator-KZ Krka — Samopostežba

- **Novo mesto:** v nedeljo od 8. do 11. ure: Samopostežba, Glavni trg; od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC Javna skladišča v Bučni vasi; od 8. do 12. ure: Perko, market na Otočcu; od 8. do 17. ure: Mini market Javor, Muzejska 3, Novo mesto.

POLNA DVORANA — Člani in simpatizerji Slovenske nacionalne stranke so v petek ob ustanovitvi območnega odbora napolnili dvorano gasilskega doma na Otočcu. (Foto: A. B.)

SEJEM »VSE ZA ŠOLO«

NOVO MESTO — Pred pričetkom novega šolskega leta Solarjari še marsičesa manjka, predvsem pa njihovim staršem denarja za tako dragi »brezplačno« solo. Nakup učbenikov za enega Solarjara od staršev največkrat zahteva celo plačo. Prav zato so se pri Zvezki prijateljev mladine odločili, da tudi letos, že drugo leto zapored, na Glavnem trgu pripravijo sejem »Vse za šolo«. Letos bo v dneh od 24. do 28. avgusta. Na stojnicah bodo šolarji lahko ponujali rabljene šolske učbenike in druge pripomočke za solo. Bo tudi pestra izbira vsega drugega, kar solarji potrebuje za novo šolsko leto: zvezkov, knjig, učbenikov, copat, oblačil in drugega.

PROŠNJE ZA DELOVNA DOVOLJENJA ŽE SPREJEMAJO

NOVO MESTO — Tudi na novomeškem zavodu že sprejemajo vloge za dodelitev osebnega delovnega dovoljenja. Do sedaj so že sprejeli okrog 200 vlog. Po dodeljenih ugotovitvah bodo med prosilci na Dolenjskem prevladovali dnevni migranti, torej tisti delavci, ki se vsak dan vozijo na delo iz sosednje države. Na firmah, kjer je takšnih delavcev več, bodo njihovo dokumentacijo zbrali že v njihovih kadrovskih službah, predstavniki firme pa jo bodo posredovali zavodu. S tem se bodo prosilci izognili nepotrebnu čakanju, zavodu in firmi pa bodo olajšali postopek dodelitve dovoljenj.

OBVESTILO GUBČEVCEM

Obveščamo vse borce Gubčeve brigade, da bo proslava ob 50. obletnici ustanovitve naše brigade 4. septembra 1992 ob 17. uri v spominskem parku pri spomeniku na Trebelnem. Prevoz je zagotavljen. Odhod avtobusa bo ob 15. uri z avtobusne postaje Novo mesto. Po končanem slavnostnem delu bo odbor prireditve poskrbel za malico.

Podrobne informacije lahko dobite na Občinskem odboru ZZB NOV Novo mesto.

Za podobor Gubčeve brigade LUDVIK GOLOB

NOVO MESTO — Od leta 1986, ko v novomeški občini potekajo hidrogeološke raziskave v povodju Krke, so izvrtali 40 vrtin. Namen teh raziskav je dobiti kakovostno pitno vodo iz globinskih vodonosnikov, s katerimi bi namedostili sedanje nekvalitetne vodne vire in oskrbeli sedaj še nepreskrbljena območja v občini.

Večina sedanjih vodnih zajetij v občini je površinskih in kraškega značaja, ki se ob nalih rada kalijo, hkrati pa so podvrženi tudi bakteriološkim in kemičnim onesnaženjem. Zato iščejo vodonosnike, ki so z neprepuštnimi plastmi ločeni od površine in njenih slabih vplivov. Kot re-

čeno, do sedaj so izvrtali 40 vrtin, največ v Podgorju. Izkazalo se je, da so Gorjanci veliko zaledje izredno kakovostne pitne vode in predstavljajo pomembno rezervoar za vso občino. Seveda bo Gorjance kot vodozbirno območje treba tudi temu primerno zaščiti in obvarovati.

Vendar v vseh 40 vrtinah niso dobili vode — 12 je bilo suhih, premalo izdatnih ali pa voda glede kakovosti ni bila primerena. Iz pozitivnih vrtin je na voljo 154 litrov vode na sekundo, vsa zajeta v novomeški občini pa da je blizu 400 litrov na sekundo. Sedaj Komunala izkorističa slabo polovico vode iz vrtin, če bi hoteli še ostalo, bi morali zgraditi potreben infrastrukturo, kar pa seveda veliko kotori. A. BARTELJ

Za letos so v programu 4 nove vrtine — te raziskave financirajo s sred-

NA OTOČCU TURNIR V BEACH VOLLEJU

NOVO MESTO — Novomeška športna zveza organizira v okviru akcije Pospriemo poletje 22. in 23. avgusta na Otočcu turnir v beach volleju. Tekmovanje bo potekalo v treh kategorijah: ženske, rekreativci in registrirani igralci. Igralo se bo po pravilih OZS (dva igralca 7x7 m). Prijavna znaša 500 tollarjev, najboljši pa bodo prejeli pokale in praktične oz. dearness nagrade. Prijavite se lahko na nastav: Športna zveza, p.p. 30, Novo mesto, tel.: 22-267 (Slavko Malinar), ali na igrišču na dan tekmovanja od 8. do 9. ure.

TEMELJITA OBNOVA JEZU — Jez na Krki pri Otočcu je prestal že veliko hudega. Prvič so se ga usmilili pred sedmimi leti ribiči in ga za silo obnovili. Že lani ga bilo potreben ponovno popravljati, letos pa je že puščal v takšni meri, da zime ne bi več počakal. Zato so se v Vodnogospodarskem podjetju odločili, da ga strokovno obnovijo. V tem času so že pričeli postavljati betonsko membrano, po vsej dolžini bodo jez obložili z armiranim betonom in kamenjem. Ob tem bo vodostaj Krke ostal nespremenjen, tak jez pa naj bi bil po besedah vodje prenove, Sandija Đuriča iz VGP, »večen«. Na koncu velja zapisati, da je naročnik in plačnik prenove novomeški občinski sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, nekaj sredstev pa sta primaknila še Tovarna zdravil Krka in Temotehnika. (Foto: J. Pavlin)

POGLED IZZA BARIKAD — Slovenska policija, vsem parolam in prizadevanjem navkljub, verjetno v vsej svoji zgodovini ni bila še nikoli tako ljudska, kot prav med zadnjo vojno, ko se je kot dobro organizirana in sorazmerno dobro oborožena sila postavila, skupaj s silami TO, po robu JLA. Demokratično sprememba v vrstah slovenske policije, takrat še ljudske milice, so potekale že zdavnaj prej, njeni slovenski orientiranci pa je že večkrat opravila uspešno preizkušnjo, tako ob grožnjah s srbskim mitingom sred slovenske prestolnice decembra 1989, zapletih s KOS-om in drugod. Svoja videna in doživljana procesa osamosvajanja je pred kratkim že izdal v knjigi Premiki obrambni minister Janez Janša, prihodnji teden, 26. avgusta, pa se bo na trgu s knjigo Izza barikad pojavit tudi poveljnik slovenske policije magister Pavle Čelik (drugji z desne). Knjiga, polno zanimivih dokumentov in opisov ter razmišljaj o najbolj prelomnem dogajanju v slovenski zgodovini, je avtor dolenski novinarjem predstavljal prejšnji četrtek na Trški gori. Poučaril je, da je knjiga sicer pisana s policijskega zornega kotiča in je temu primerno nepolitična, uravnotežena, zato ne bo dvignilo toliko prahu kot Janševa, ne bo pa nič manj zanimiva in za tistega, ki si hoče pridobiti čim bolj objektiven in širok pogled na dogajanje, skoraj nepogrešljiva. (Foto: T. Jakše)

Novomeška kronika

NOVOMEŠKI KRONIKI — Najbolj zvesti gosti lokalov, ki imata na Glavnem trgu v poletni pripeki nekaj miz, stolov in senčnikov tudi pod vedrim nebom, so novomeški kroniki, imenovani tudi krokari, kloščari, potovci, gospodje, komunisti in kar je še ljubkovalnih nazivov za to vrsto uživačev. Družina je pisana, in to kar se oblačilnih modnih trendov tiče, kot po nacionalni sestavi. Temu primerno se tudi »grupirajo«: eni pred enim, drugi pred drugimi lokalom. Vnes pa nekaj »oficirjev za zvezco«. Zlasti zjutraj, ko zlezajo iz svojih obskurnih prenočišč, so taki kalini lahko tudi koristni. Pred leti eden takih, ki je vrgel glavo vznak, da bi v grlo s tresco roko zil Šilce ognjene vode, zagledal, da se s podstrešja rotovčku suki dim. In je zagnal vik in krik. Gasilci so se pravi čas pogasili čisto pravi požar sredi mesta. Zato velja novomeškim kronikom v teh sušnih časih posvetiti še posebno pozornost, nego skrb.

GRADOVI — Orehovica, ki je bila občina že pred drugo svetovno vojno, hčere to spet postati. Nekateri kandidati za orehovškega župana se nikar ne dajo prepričati, da bi bilo bolj smotreno, če bi bili v občini Šentjernej, če da so tam Šola, zdravstveni dom, lekarna, policija, tovarne itd. »Mi imamo pa tri gradove!« je slišati kot argument. Pa pločnik gradijo sedaj sredi vasi, da ne bi bilo občinsko središče brez te odločilne naprave.

V ŠENTJERNEJU BODO MEDNARODNE KONJSKE DIRKE — ŠENTJERNEJ — 30. avgusta bo novomeški klub Šentjernej organiziral mednarodne konjske dirke. V okviru te prireditve bo osrednja dirka 1. tek Alpe-Jadrana, na kateri bodo nastopili tekmovalci iz avstrijske Štajerske, Hrvaške in Slovenije. Dirka se bo pričela ob 15. uri. Na sprednu bo še osem drugih kasalskih dirk z najhitrejšimi konji iz Slovenije in Hrvaska. Na kasalskem dirbu pred kratkim v Ljubljani so se zelo dobro odrezali tudi Šentjernejci. Najboljši so bili: Fin Key — Košak, ki sta bila v drugi dirki za 3 — 12-letne kasače — 1800 m druga in Pelizoma — Antončič, ki sta bila tudi druga v četrti dirki za 3 — 12-letne kasače — 2100 m. Dobri pa so bili tudi Pevideja — Antončič in Romina — Govek.

NOGOMETNI KRONIKI — Malo manj nogometno evropski ljudje pravijo, da je prvi viden nasledek igranja novomeških (in za drag denar uvoženih) nogometnega v prvi ligi in gol in začigana umetna masa na stadionu. Gol je dosegel nogometar, tartan pa so z dimnimi bombami poškodovali tisti, ki se jim danes menda reče navajači, v tem primeru z lepim slovenskim imenom Trotters. Po tem, kaj počnejo, bi jim bolj pristajalo ime Trotters. (Foto: M. Klinc)

Ena gospa je rekla, da se bog, ko je videl, kakšne plače imajo na občini, prijet za glavo in zjokal. Ampak zato, ker je videl, kako je sam slabno plačan.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 27. 7. 1992 do 10. 8. 1992 so novomeški porodnišnici rodile: Ermada Marošič iz Podturna — Alena, Zlata Strgar iz Črnomlja — Niko, Damica Tkalcic iz Štranevas — Lidija, Marinka Staric iz Šentruperta — Davida, Irena Fišer iz Moronoga — Sandro, Mojca Gorjanec iz Trebnjega — Jano, Bojana Grabnar iz Arđedra — Sergeja, Marija Starica s Sel pri Šemiju — Žana-Jakoba, Nataša Plut-Kastelic iz Dol. Topic — Dejana, Lidiča Zagorc iz Dol. Vrhopolja — Damjana, Ana Golobič iz Dolž — Nina, Milena Kastelic iz Kovačev — Michel, Marija Muhič iz Zagradja — Benjamina, Marija Željko iz Šemija — Maruša, Renata Žagar iz Brežic — Žiga, Marjana Abram s Senovega — Filipa, Maša Cvetan iz Češnjic — Klemena, Marija Franko iz Gor. Vrhopolja — Barbaro, Marinka Erste iz Srednjega Grčevja — Jerneja, Aleksandra Šikonja iz Metlike — Jureta, Marija Suša iz Sevnice — Francija, Ana Lapanovič iz Gor. Radulje — Kristina, Veronika Hrnčič iz Vrhabrejnjega — Roka, Zlata Strucelj iz Klostra — Vinka, Katarina Krevis iz Mirne Peči — Sandro, Vida Gros s Strita — Tjašo, Anica Henigman iz Breznička — Andreja, Ljubica Culig iz Bratovancev — Petro, Milja Rajič iz Straže — Milivo, Danica Plut z Jarčega Vrha — Saša, Vesna Bahor iz Metlike — Ines in Iris, Andreja Mavšar iz Malega Lipovca — Melito, Janja Rojc iz Žužemberka — Ano, Veronika Kos iz Prapreč — Katjo, Marijana Gašperič s Sel pri Dragatu — Jasmino, Irena Ribic iz Šentruperta — Uroša, Mojca Boltes iz Gabrij — Karmen, Marija Opata iz Biške vasi — Janeza, Mateja Kastelej iz Straže — Aleša, Marjanca Jordan iz Zameškega — Andreja, Andreja Kramar z Velike Cikave — Luka, Branka Kordić iz Metlike — deklico, Jožefka Rozman iz Mirne Peči — deklico, Stanislava Penca iz Šmaljčeve vasi — deklico, Suzana Tratar z Mirne — deklica.

Črnomaljski drobir

ATRAKCIJA — Kaj imata skupnega Črnomelj in Dunaj? To, da ne prvi ne drugi nimata ob prihodu v mesto s severne strani obvoznice. Če je to za Dunaj prednost, ne vemo. Zagotovo pa je za Črnomelj, saj bi bili obiskovalci, ki zaidejo v ta največji belokranjski kraj, sicer prikrajšani za marsikater atrakcijo. Ne bi namreč spoznali, kako Črnomaljci veselo parkirajo ne le po pločnikih, ampak tudi na cesti, najraje na glavni. Če pa se njihov avtomobil je premika, potem navadno zelo težko izpelje v križišču, ko pa že, se voznik nikakor ne more odločiti, v katero smer bi jo mahnil. Vozniške spremnosti nekaterih so na takšni stopnji, da ne bi bilo odveč, če bi si katera od avto šol domisli, vsaj za šalo oz. brezplačno, v uri ali dveh preventiv znanje in spremnosti voznikov.

VREME — Že nekaj časa na radiju Slovenija ne omenjajo več, kakšno je vreme in kakšne so temperature v Črnomelu. Dve razlagi sta, zakaj. Ali so v beli Ljubljani Belo krajino že popolnoma odpisali od Slovenije, ali pa se jih zdi predrag, da bi smelo tudi dobrih 26 tisoč Belokranjcev zvedeti, kakšne temperature so pri njih. Potem pa ni čudno, da se zgodi, kot minuli konec tedna, ko so iz Ljubljane po radiju neprestano ponavljali, da po vsej Sloveniji dežuje, in tolažili poslušalce, da bo kmalu boljše. Belokranjci so skupaj z Dolencji in Prekmurci zamašili gledali v nebo. Da dežja ni bilo, so po radiju sproščili šele potem, ko so obrobi Slovenici nad dežjem že obupali.

GOSTINSTVO — Ob nedavni otvoritvi knjižničnega izposojevališča v Dragatušu je pripravljeni pogostitev za zastopanje gostinca iz Črnomelja, in sicer na mizah zadružnega bifeja. V Dragatušu je bilo slišati pripomoč, da ne bi bilo to nič posebnega, če ne bi bil pripravljen pogostiti kdo od domaćinov, ki pa jih nihče niti vprašal ni.

Sprehod po Metliki

METLIŠKI IZVRŠNIK JOŽE MATEKOVIČ je preživel zasluženi dopust v vasi Dragoš ob Kolpi. S seboj je imel ženo, otroke in čoln, s katerim je nameval loviti ribe, a so bile le-te toliko pametne, da niso prijemale na Matekočeve gliste in črke. Predsednik metliške vlade ni ostalo drugega, kot da je vsak večer nataknil na raženj kokoš, odojčka ali janča, zadovoljil pa se je tudi s sardelicami iz konzerve. Ob koncu dopusta je priznal, da je lažje voditi seje izvršnega sveta, kot se iti skavta, ki je odvisen od naravnih dobrin.

VELIKA VRČINA JE PRIZADELA marsikater možgane, da so proizvajali domala nenačadne zgodbice, ki so utopitive v Kolpi povezale s terorističnimi dejavnostmi bratov Hrvatov. Če je na omni strani Kolpa počila le preveč suha veja, so k fantaziranju naklonjeni ljudje govorili po Beli krajini, da v Tuđmanovi Hrvatski pokon, in to zares, ker se strelja na Slovence, v miru kopajoče se v reki Kolpi. Pogosti obiskovalci so bili pripravljeni spuščati kri, da bi dokazali svoj prav, četudi so uradni viri trdili, da gre pri posameznih primerih utopitev za neplavalev.

ŠOLA ŽE TRKNA NA VRATA, zato je vse več jadikovanja o tem, kako drage so šolske potrebuščine. Veliko Metličanov se je podalo po zvezke in drugo čez Kolpo, kjer so te reči cenejše. Julija in avgusta je mularija dodobra izmolza starševske denarnice.

Trebanjske iveri

LE SEKAJ, SEKAJ — Primerilo se je, da so Romi posekali del dreva v gozd. Kot se za skrbne ljudi spodobi, tega les niso pustili trhneti v goščavi, ampak so posekano drevo naložili in ga peljali proti domu. Na poti jih je srečal lastnik gozda, kjer je še pred kratkim raslo omenjeno drevo. Skušal se je pogoditi, da bi „drvarjan“ dal posekano kar njemu, če je že njegovo. Ker so se mučili z žago, jih je bil pripravljen celo nekaj plačati. Ponujeni znesek je bil za Rome popolnoma nesprejemljiv in so ob ponudbi rekli takole: »Za ta denar se nam ne spleča vžigati motorke.«

DOPOLNJENO — Smetišče med Ponikvami in Mirno Pečjo je bogatejše za nekaj materiala. Medtem ko je bila tam pred časom samo žimnica in večja količina zavarjenih cunj, je zbirko zdaj nekako dopolnil tako, da je ob smetišču zliz izrabljeno olje. Kot kaže, ga je spustil iz avtomobilskega motorja. Če človek da kaj nase, mu bo nerodno. Vse naukoviči jih sicer popackal z oljem, vendar je črne tekočine razil premalo, da bi takoj pritekla v Temenico. No, čež čas bo že pritekla tudi do tja, ampak kdo bi bentil ob tem primeru, saj je podobnih po „moji deželi — čisti deželi“ še na pretek.

MALO IN VEĆ — Trebanjci so šli v Ljubljano pred Prešernov spomenik protestirat z izpisanim pozivom Slovencem, naj se zdržijo, češ da je Slovenec samo milijon. Večina navzočih in organi so to dojeli kot protibegunske demonstracije. Zanesljivi viri pa poročajo, da je veliko bolj praktično razumela poziv Micka K., ki manevrirja blizu Tromostovja v mruku. Izjavila je, naj raje molčijo o krvicah nad Slovenci in naj kaj naredijo, da ne bo Slovenec sam milijon.

IZ NAŠIH OBČIN

Kako po izteku samoprispevka?

V prvi polovici leta več denarja za KS, v drugi pa skupni program

ČRНОМЕЛЈ — Konec letosnjega leta se izteče občinski samoprispevki za uresničevanje programa javnih del. Glede na to, da so s tem denarjem v krajevnih skupnostih veliko pomagali, bodo morali najti v občini druge vire za naložbe.

Večina krajevnih skupnosti je v prvi polovici letosnjega leta že prejela ves načrtovani denar, tudi na račun skupnega programa, za katerega bodo več denarja namenili v drugi polovici leta. Skupni program so doslej uresničili le delno, bodisi zato, ker so namenili denar v KS, ali pa zato, ker je bil denarja od prodaje obveznic, iz proračuna občine Črnomelj, Metlika in republike za demografsko ogrožena področja, od PTT in Komunale manj, kot so načrtovali.

Skupni program zajema razvoj telekomunikacij, novo odlaganje odpadkov, čistilno napravo in obvoznico v Črnomelu. Do konca leta naj bi v telefoniji uredili 12-kanalni VF sistem Črnomelj-Stari trg, ponapetje kabla Kvasica-Stari trg, razširitev ATC Stari trg ter kabelsko povezavo v Črnomelu. Naslednje leto pa bi bile na vrsti medobčinske naložbe, kot so: ATC Gradac ter kabelska in PCM povezava Črnomelj—Metlika. Za novo odlaganje komunalnih odpadkov so predvideli izdelavo lokacijskega načrta in tehnično dokumentacijo. Osnutek spremlja in dopolnitve družbenega plana, ki predvideva novo lokacijo deponije v kanižarski kadunji, pa na seji skupščine ni bil sprejet in izdelava lokacijskega načrta ni mogoča. Pri gradnji čistilne naprave je bil denar porabljen le za reševanje lastninskih razmerij. Celoten odrek zemljišč, gradnja komunalnih vodov in izkop gradbene jame so ustavljeni zaradi oteženega odkupa zemljišč. Za obvoznico in avtobusno postajo v Črnomelu pripravljajo prometno študijo in ta je že v zaključnem delu.

M. B.-J.

KNJIŽNO IZPOSOJEVALIŠČE V DRAGATUŠU

DRAGATUŠ — Preteklo soboto je bilo v prostorih krajeve skupnosti Dragatuš odprt izposojevališče črnomaljske ljudske knjižnice. Dragatuš je bil še zadnji od večjih krajevnih središč v črnomaljskih občinah, ki ni imel izposojevališča. Za začetek bo na voljo okrog 800 knjig, ki si jih bo moč sposoditi dvakrat na teden. V Dragatušu upaja, da bo izposojo večja, kot je bil oblik ob otvoritvi, čeprav so pripravili prijeten kulturni program.

MOTORIST UMRL

NESTOPLJA VAS — 16. avgusta se je v križišču lokalne ceste Ručetna vas — Semič in vaške ceste, pri odcepnu za Nestopljo vas, dogodila prometna nesreča, ki je terjala življenje. 77-letni Alojz Vidmar iz Kota pri Semiču se je peljal z motornim kolesom proti križišču s prednostno cesto Ručetna vas — Semič. Po tej cesti je iz smeri Ručetne vasi peljal z osebnim avtomobilom Stanislav Golobovič iz Semiča. Vidmar je zapeljal v križišče in zapri pot osebnega avtomobila, voznik se je poskušal motoristu izogniti tako, da je zaviral proti lev strani in zaviral, vendar je kljub temu s prednjim delom vozila trčil ob lev bok motorista. Padel je na vetrobransko steklo avtomobila, nato pa ga je odbilo na travnik. Zaradi hudih poškodb glave je umrl na kraju nesreče. Lunder je na kraju nezgode umrl.

Spomenik slovenski državi

Ob cerkvi sv. Roka v nedeljo odkrili spomenik

SEMIČ — Pokopališče Kot — Brezje pri sv. Roku, nedaleč od Semiča, je najlepše urejeno pokopališče v semiški krajevni skupnosti, kar je gotovo največja zasluga pokopališko-pogrebne odbora z Zvonetom Tkalcem na čelu in tudi kranjanom, ki so bili pri urejanju vedno pripravljeni pomagati z denarjem in delom. Od leta 1988 so tako dobra obnovili in posodobili pokopališče.

Lastniki grobov so za ta dela prispevali po 100 DEM ter opravili več kot 3.700 prostovoljnih delovnih ur. Svoj delež so primaknili podjetja, obrtniki, zdolmci in ostali kranjan, precej denarja pa je prislužil s svojo dejavnostjo tudi pokopališko-pogrebni odbor. Za prihodnje leto načrtujejo ureditev pogrebne poti in dokončno tudi parkirišče, še letos pa zgraditev polovice oporenske zidu na novem pokopališču. Stiska z grobovi je namreč precejšnja, zato naj bi v letosnjem letu pokopališče razširili za 15 družinskih grobov, do leta 1995 pa bi bilo v novem delu 31 družinskih in 15 žarnih grobov, kar bi zadostovalo za 40 do 50 let. Pri tem pričakujejo pomoč krajevne skupnosti, ki je že obljubljena. Menijo, da je bil prispevek kranjanov že dovolj velik.

Na pokopališču se v zadnjih letih zasadili spominski drevored, prenovili pokopališki križ, postavili Kristusov kip in spomenik, posvečen domačinom, ki ne počivajo na pokopališču pri sv. Roku. Preteklo nedeljo je kamnosek in kipar Peter Plut z Otovcem v bližini cerkve odkril še spomenik slovenski državnosti, ki je njegov delo, in nad spomenikom je prevzel patronat in botrstvo. M. B.-J.

TRAKTOR MU JE ZDROBIL PRSNI KOŠ

GORNJE ZABUKOVIE — Anton Lunder iz Gornjega Zabukovja je 16. avgusta ob 18.30 obračal seno na travniku pri Gornjem Zabukovju. Ko je pripeljal na rob travnika, kjer se ta prevesi v strmino, je zapeljal po strminu in se po 30 metrih vožnje s traktorjem prevrnil. Pri prevratovanju mu je traktor zdrobil prsni koš. Hudo poškodovan Lunder je na kraju nezgode umrl.

Svetloba in zvonec sta premalo

Križišče ceste in železnice v Štefanu je po prepričanju domaćinov premalo varno — Včasih so bile zapornice — Vlaki ne ustavljajo, objekt propada

STEFAN PRI TREBNJEM — Potem ko je 12. avgusta ob pol desetih dopoldne 33-letni Marjan Kotar z Velike Šešnico pri Trebnjem naletel na železniškem prehodu v Štefanu na vozeči vlak, so domaćini spet začeli negotovati zaradi omenjenega prehoda. Trdijo, da je premalo zavarovan.

Letos je bilo na tem prehodu že pet nesreč, v katerih sta dve osebi umrli. Domaćini menijo, da do trčenj vlaka in cestnih vozil prihaja, ker na bližino vlaka opazljiva samo svetlobni in zvočni signal. Voznik avtomobila ti opozoril lahko iz različnih vzrokov prezre in presti. V Štefanu pa predlagajo, ali bolje, zahtevajo nazaj zapornice, ki jih je železnica tu odstranila pred leti in namenito njih vgradila sedanjo signalizacijo. Da so zapornice potrebne, menijo tudi v vodstvu krajeve skupnosti. To-

da denarja, potrebnega za zavarovanje prehoda z zapornicami, v Štefanu nima. Spleh pa ni potreben, da sredstva dajo domaćini, bodisi kot posamezniki bodisi kot skupnost, je pogosto slišati v vasi in v Trebnjem, če, križata se cesta in železnica, zato naj se za denar dogovorita cestna in železniška uprava.

Vprašanje, ki si ga te dni spet pogosteje zastavljajo v Štefanu, je, ali lahko prometna signalizacija kdaj tudi odpove. Če bi zatajila na prehodu v Štefa-

IZ NAŠIH OBČIN

Prvi belokranjski zasebni geodet

Damjan Gregorič je s podjetjem Gea zaoral ledino zasebne geodezije v Beli krajini — Sodelovanje z geodetsko upravo — Najprej na vrsti zaostanki

ČRНОМЕЛЈ — Pretekli mesec je v Črnomolu zaživel še eno podjetje, za katerega je že na začetku moč reči, da ne bo kratkega daha. Gre za Geo, zasebno podjetje za geodetsko storitveno dejavnost, z njim pa je belokranjsko ledino na tem področju zaoral inženir geodezije Damjan Gregorič. Za začetek želi v sodelovanju z geodetsko upravo najprej počistiti zaostanke, saj se je na upravi že nabralo okrog 400 vlog, povprečno čakalna doba za rešitev vlog je pa bila dolga več kot pol leta. To je sicer razumljivo, saj se je v zadnjih letih obseg del na komunalno-urbanistično geodezijo, kjer so največje vrzeli in zaostanki.

V Gei je sedaj zaposlen le Gregorič, prepričan pa je, da bo čez čas dela vsaj za dva ali tri. »Dela bo v Beli krajini še dolgo dovolj za precej geodetov, problem pa je, da jih je težko dobiti. Marsikater izolani geodet, ki pa ni delal v tem poklicu, se sedaj boji poprijeti za tovrstno delo. Tudi zato, ker je tehnikova v izdajni času izredno napredovala,« pravi Gregorič. Zaveda se, da bo sadove obrodilo le sistematično delo, ki se mu bo pozneje, ko bo opravljeno vse tisto, kar je bilo zamujeno v zadnjih desetletjih, dobro obrestovalo.

M. BEZEK-JAKŠE

Damjan Gregorič

SPOMENIK ZA DRŽAVO — Kamnosek in kipar Peter Plut odkriva spomenik slovenski državnosti ob cerkvi sv. Roka pri Semiču. Poleg tega, da je njegov avtor, je nad obeležjem prevzel patronat in botrstvo. (Foto: M. B.-J.)

Od nezaupanja do zadovoljstva

Pomoč v gospodinjstvu v okviru javnih del je v Metliki med starejšimi naletela na dober sprejem — Tudi ureditev romskih naselij

METLIKA — 14. odst. občanov metliške občine je starejših od 60 let, opaziti pa je pospešeno staranje prebivalstva. 45 oseb živi povsem samih, prav nekaterim od teh pa so namenjena javna dela s področja sociale. Gre predvsem za pomoč v gospodinjstvu, saj za nego na domu na metliškem zavodu za zaposlovanje ne išče dela noben medicinski tehnik.

Jadranka Rožič in Renata Kirin — prva od aprila, druga pa od julija — nudita pomoč pri gospodinjstvu in opravljenih sedmih Metličanom. Za začetek so namreč ta javna dela omejena zgolj na mesto. Kot je povedala Nada Krašovec, v.d. direktorica Centra za so-

- Na Centru za socialno delo so zelo zadovoljni tudi z delom, ki ga sicer ne štejejo med javna dela, pa bi ga lahko imenovali tudi tako. Gre za mobilno pedagoško službo za dva duševno prizadeta, ki nista vključena v zavodno varstvo. Specialna pedagoginja iz črnomaljske šole s prilagojenim programom ju namreč že dve leti obiskuje na domu, kar se je pokazalo kot zelo dobro.

Na Centru za socialno delo so zelo zadovoljni tudi z delom, ki ga sicer ne štejejo med javna dela, pa bi ga lahko imenovali tudi tako. Gre za mobilno pedagoško službo za dva duševno prizadeta, ki nista vključena v zavodno varstvo. Specialna pedagoginja iz črnomaljske šole s prilagojenim programom ju namreč že dve leti obiskuje na domu, kar se je pokazalo kot zelo dobro.

Vrtno delo, sedaj pa si tudi tisti, ki niso vključeni, želijo tovrstne pomoči. Krašovec pohvali tudi sodelovanje partronačne službe, ki je bilo na začetku tako rekoč nepogrešljivo. Javna dela

naj bi zaključili konec leta, vendar na centru upajo, da se bo našel denar tudi za naprej, saj bodo starejši ljudje pozimi še bolj potrebovali pomoč.

Na Centru za socialno delo so skupaj s Komunalom tudi že pripravili program za sanacijo romskih naselij. Medtem ko bo zagotovil dovolj denarja za enomeščno jesensko čiščenje dirnih smetišč okrog romskih nas

kultura in izobra- ževanje

Spet poletna likovna šola

Izobraževanje likovnikov
vodi slikar Tone Rački

ROGAŠKA SLATINA — Minut petek se je v dijaškem domu tukajšnje steklarske šole začela tradicionalna poletna likovna šola, ki jo je pripravila Zveza kulturnih organizacij Slovenije. Do sobote, 22. avgusta, bo trajal začetni, od tega dne do nedelje, 30. avgusta, pa nadaljevalni tečaj. Tako, kot so v prvem, bodo tudi v drugem udeleženici iz raznih krajev Slovenije.

Poletno likovno šolo, namenjeno predvsem začetnikom in tistim likovnikom, ki v domačem okolju nimajo možnosti za sistematično likovno izobraževanje, tudi letos vodi kot mentor, akademski slikar Tone Rački. Program obsega praktični in teoretični del. Udeleženci se v okviru celodnevnega risarskega programa, ki poteka v ateljeju, učijo likovno gledati in to, kar vidijo, izraziti s črto (konstrukcijsko risbo, hitro risbo, senčenjem itd.). Izhodišče je človeška figura, ki je najprimernejša za raziskovanje večine likovnih problemov. S takšnim načinom učenja poskušajo tudi, vsaj delno, zapolnilo vrzel, ki nastaja zaradi popolne odsotnosti praktičnega likovnega dela v srednjih šolah.

Večerne ure v poletni likovni šoli so posvečene predavanjem ter ogledom filmov iz zgodovine umetnosti in sodobne likovne produkcije. Udeleženci se tako lahko zelo dobro seznanijo z osnovnimi zakonitostmi likovne kompozicije in barve.

NOVA RAZSTAVA V METLIŠKEM GRADU

METLIKA — Jutri, v petek, 21. avgusta, bodo v Ganglovem razstavišču v metliškem gradu ob 20. uri odprtli razstavo likovnih del Metličanke Erike Omerzel, študentke Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. V kulturnem programu bo nastopila flautistica Ana Pezdirec, tudi Metličanka, diplomanika Akademije za glasbo v Ljubljani. Razstava bo odprta do 15. septembra.

FESTIVAL ZLATI ROG

LAŠKO — Pod pokroviteljstvom Pivovarne Laško bo tu v soboto, 29. avgusta, ob 19.30 na graščinskem dvorišču festival večnih melodij, ki so ga poimenovali Zlati rog. Gre za obnovitev prireditve, ki je svojcas že bila, pri tem pa skupaj s svojim razvedrilm programom sodeluje Radio Slovenija.

Za starše so najdražji sedmošolci

Učbeniki za sedmi razred osnovne šole, kjer je največ predmetov, stanejo 24.000 tolarjev — Knjige za prvošolca so 10.800 tolarjev — Otroci brez knjig?

NOVO MESTO — Novo šolsko leto je pred vratim in čez dva tedna bo življenje v učilnicah spet utripalo v znanem ritmu. Teh nekaj dni, kolikor jih je še ostalo do začetka pouka, izrabljajo učenci, sami ali s starši, za nakupe. V knjigarni Mladinske knjige so v zadnjem času vrste za osnovnošolske učbenike. Kupujejo predvsem tisti, ki jim šolskih knjig ni oskrbel Modri Janez.

»Takih je letos znatno več kot lani in še prej, ko so bile knjige v akcijski prodaji Modri Janez znatno, celo do 40 odstotkov, cenejši in tudi način odplačevanja ugoden, v več obrokih. Zdaj pa je Modri Janez le še 8 odstotkov cenejši, kar je bolj ali manj simbolično, zato je prosta prodaja precej porasla,« pravi vodja knjigarnje na novomeškem Glavnem trgu, Janez Brulc.

Naročila za nove knjige so začela iz šol, ki se z učbeniki oskrbujejo prek Modrega Janeza in potem te knjige razdelijo učencem, seveda proti plačilu, prihajati v knjigarno že ob koncu minulega šolskega leta. Šoma ni bilo

treba dolgo čakati na dobavo, saj so učbeniki sredi julija že prišli. Janez Brulc pove, da za osnovne šole vsi, razen tistih, ki jih je bilo treba izdati oz. napisati novo, predvsem zemljepisne in zgodovinske knjige. Kadaj bodo v prodaji, še ne ve nihče. Bolj nereno pa prihajajo srednješolske knjige in kot kaže, bodo po nekaterih povpraševali še potem, ko se bo novo šolsko leto že precej odmaknilo od začetka.

Solske knjige so se nerazumno podražile in jih mnogi starši, ki malo zasluzijo, zmorcejo plačati le tako, da se odpovede drugim rečem. Največ denarja morajo odšteti starši sedmošol-

cev, ker je v sedmem razredu osnovne šole največ predmetov, samo za knjige in delovne zvezke kar 24.500 tolarjev. Prenekateri oče ali mati, ki v mesečni plačilni kuverti ne dobi pol toliko, če sploh ima službo, takšnega zneska zagotovo ne zmore in je vprašanje, ali bo otrok iz siromašne družine v šoli imel vse zahtevane knjige ali ne. Se najceneje je imeti prvošolčka, knjige zanj so namreč »samo« nekaj nad 10.800 tolarjev.

Ob tem pa moramo vedeti, da pomenujo učbeniki le del izdatkov, ki jih imajo starši šolarjev. Če prištejemo še izdatke za druge šolske potrebštine, novo obutev in oblačila, pa je vse stroške, ki jih prinese novo šolsko leto, težko že izračunati, kaj šele plačati. Da izdatkov za šolske malice, ki bodo še prišli, niti ne omenjam.

I. Z.

bratno, tragično. Zaradi prikazovanja resnice ni imel malo težav z režimom, takratno oblastjo.

Za Zidarja je bila značilna silna ustvarjalna eruptivnost, otdot toliko opus. Tako sta morebiti garala še Jurčič in Cankar. Bil je obseden od pisanja. Sam je zapisal, da ponori ob praznem papirju, ki je prihodnosti in provokacija (ker je še nepopisan). Pisateljevanje mu je vselej pomenilo straten iziv. In nanj je vedno odgovoril, četudi z muko. Zadnja leta se je spet vrnil k pesmi. H. kapljam ognjenim.

Pavle Zidar je imel kot človek in pisatelj v monstranci na svojem oltarju samo eno: besedo. Bil je njen služabnik, malone njen utelešenje. Beseda, ki izgaja besed, kot bi rekeli španski pesnik Unamuno. Beseda je doživeje na samem vrhu iskanja. Torej ne pride sama od sebe, temveč često le z muko, da celo »slisi blaznost, kako zveni«. Zidar je zapisal: »Ti je treba v plamen česarkoli, da se zapleteš in doživi svoje rane. Samo krvav, umazan, opļuvan in

Kot ga je zdaj izbrala — smrt.

Pesnik Miran Jarc, kot ga je pet let pred njegovo smrto upodobil Božidar Jakac

Pred 50 leti je umrl pesnik Miran Jarc

V pondeljek, 24. avgusta, bo petdeset let, odkar je v Kočevskem Rogu kot partizan umrl Miran Jarc, slovenski književnik. Padel je med italijansko ofenzivo in samo dva meseca potem, ko se je pridružil partizanom. Da gre z njimi, se je odločil neposredno po tistem, ko so pri Verdu napadli vlasti in interniranci in ga, kot tudi vse druge v transportu, rešili. Jarc je pokopan nekje v Kočevskem Rogu. Za njegov grob ne veli nič.

Miran Jarc je bil rojen 5. julija 1900 v Črnomlju. Za literaturo se je zanimal že na gimnaziji, kjer je obiskoval v Novem mestu. Po materni je nameraval študirati slavistiko in romanistiko, vendar tega ni uresničil. V Ljubljani se je zaposlil kot bančni uradnik. Ves čas pa je pisal. Izdal je tri pesniške zbirke: Človek in noč, Novembrske pesmi in Lirika. Od prozni del je najbolj znani roman Novo mesto. V njem prikazuje razmere, ki so privlekle do t.i. novomeške pomlad. (Po motivih tega romana je Filip Robar-Dorin posnel film Veter v mreži.) Jarc je objavil tudi številne članke, ki kažejo njegovo široko razgledanost po domači in tujih literaturah.

Kritika Jarčevemu literarnemu delu dolgo časa ni bila naklonjena. Zapostavlje se ga tudi založbe. Šele v novejšem času priznavajo Jarcu v slovenski literaturi mesto, ki mu je sicer ves čas šlo. Kot pomembnemu, značilnemu predstavniku slovenskega ekspressionizma.

I. Z.

HRVAŠKI UMETNIK IZ DUESSELDORFA

LJUBLJANA — V ljubljanski Mali galeriji so v četrtek, 13. avgusta, odprli razstavo likovnih del hrvaškega umetnika Milivoja Bijelića, ki že vrsto let živi v Nemčiji (Duesseldorf). Predstavljena so njegova novejša dela, o katerih je Hans Guenter Golinski zapisal: »V tematskem središču umetniškega ustvarjanja Milivoja Bijelića je mislena in jezikovna figura homo rebusa. Ko Bijelić ponazarja svojo idejo o človeku, obenem v jezikovni in likovni obliki, prevzema izročila umetnostne teorije, ki ni poznala razlikovanja med retoriko in umetnostjo. Razstava bo odprta do 13. septembra.

obsojen (ter sojen) moraš prevzeti nase in videti velike reči«.

To je njegova pisateljska izkušnja. In tudi čista človeška.

Zapisal je, da si ni nikoli mislil, da bo pisatelj. »Ta se je ihotaplil vame kot kmečka zaspanost.« Odločitev, da bo to, kar je postal, je v njem prevesil radikalni dvom o vsem. Da bo samo od tega živel, pa je prišlo samo od sebe. »Nekega dne si tam, kjer nočeš, da si,« je zapisal. In še, da ni on izbral pisateljskega poklica, ampak poklic njega.

Kot ga je zdaj izbrala — smrt.

I. ZORAN

OBVESTILO

Javno podjetje Komunalna Črnomelj, Belokranjska cesta 24, obvešča krajane občine Črnomelj, da to podjetje opravlja pogrebne in pokopne storitve, ki obsegajo:

- prevozne storitve,
- pogrebne in pokopne storitve,
- prodaja vseh vrst pogrebne opreme in
- ostale storitve po želji strank.

Storitve opravljamo po ugodnih cenah in omogočimo brezplačen prevoz do razdalje 40 km, možnost plačila je v 2 zaporednih obrokih, so pa še druge ugodnosti. Storitve lahko naročite osebno ali po telefonu na št. 51-977, 51-971, 53-181 v rednem delovnem času (od 6.00 do 14.00), izven rednega delovnega časa in ob dela prostih dneh po dežurnim osebam. Seznam dežurnih s telefonskimi številkami je izoblašen na oglasni deski ob vhodu v prostore javnega podjetja. Zagotavljamo kvalitetno opravljene storitve pod najugodnejšimi pogoji.

Srednja ekonomska šola Novo mesto, Ulica talcev 3/a,

objavlja prosta delovna mesta:

- učitelja sociologije in družboslovja,
- učitelja angleškega jezika,
- učitelja nemškega jezika.

Kandidati naj pošljajo prijave z ustrezнимi dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Srednja ekonomska šola Novo mesto, Ulica talcev 3/a.

Upravni odbor Mercator-Kmetijska zadruga Metlika

RAZPISUJE

delovno mesto

1. DIREKTORJA za štiriletni mandat

Pogoji:
— visoka ali višja izobrazba agronomiske ali ekonomske smeri;

- najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega tri leta na vodilnih delovnih mestih;
- da ima organizacijske sposobnosti in smisel za vodenje;
- da je državljan Republike Slovenije.

2. VODJO FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORA za štiriletni mandat

Pogoji:
— visoka, višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri;

- najmanj tri leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih;
- da je državljan Republike Slovenije.

Kandidati naj pošljajo pisne prijave v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: MERCATOR-KMETIJSKA ZADRUGA METLICA, Cesta 15. brigade 2, »za razpis«, in sicer pod 1. na »Upravni odbor« in pod 2. na »Splošni sektor«.

Kandidate bomo o rezultatih razpisa obvestili v 8 dneh po izbiri.

ČASOPIS, KI VAM PRIHRANI VEČ, KOT STE ZANJ PLAČALI

S A L O M O N O N O V OGLASNIK

VSAK ČETRTEK

BREZPLAČNI MALI OGLASI

K SODELOVANJU VABIMO KOMERCIJALISTE
POGOJI: AVTO, TELEFON, KOMUNIKATIVNOST
INFORMACIJE: 061/579-286 (ZJUTRAJ)

DOLENJSKI LIST

NAROČILNICA

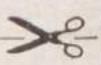
Naročam tednik Dolenjski list. Pošiljajte mi ga na naslov

Priimek in ime: _____

Ulica in hišna št.: _____

Poštna številka in kraj.: _____

Št. osebne izkaznice: _____

Spet bodo pele statve

Belokranjci se marsikdaj počutijo opeharjene, ker so v Sloveniji ostali nekoliko ob strani, prikrajšani za sodobne pridobitve. Morda pa bodo dajše hvaležni, da so bili v preteklosti ob civilizacijske dobrini ali bolje »dobrine«, ki so marsikateri slovenski pokrajini včasih uničiljo pečat. Prav zaradi odmaknjenosti Bele krajine tam nekam za Gorjance — gledano iz ljubljanske smeri — se je v deželici ob Kolpi vsaj na nekaterih domaćah še ohranila domača obrt, mnogo pa je po zapuščenih podstreljih, po kotih kašč in še kje orodja, ki so ga pri tem uporabljali. Pri starejših ljudeh pa je še precej živ spomin na kmečko delo, značilno za Belo krajino.

Da je bilo navad ob pomembnih kmečkih opravilih skoraj toliko, kot je belokranjski naselij, ni potrebno posebej poudarjati. Vse te nianse bi bilo danes sicer težko ponovno odkrivati, zato pa so bili na Črnomaljskem Zavodu za izobraževanje in kulturo (Zik) vsaj tri ali štiri leta obsedeni z misijo, da bi ponovno obudili v življenje izdelovanje belokranjskega domačega platna. Letos spomladi so jo, potem ko je družina Karline Mišice v Čudnem selu pri Črnomlju zasejala približno pet arov veliko njivo z lanom, tudi re začeli uresničevati. Projekt, ki ga bo v okviru javnih del natančno obdelala zgodovinarica in geografinja Helena Željko, pa naj ne bi bil le sam sebi namen. Načrti, ki jih imajo na omenjenem zavodu, so namreč veliki in ambiciozni.

ni, toda glede na trmo in zagnost tistih, ki so si jih zamisili, je moč verjeti, da jih bodo uresničili. Ne nazadnje tudi zato, ker je povpraševanje po domačem platnu precejšnje, prikaz izdelovanja tega platna, od sejanja lanu ali konopije do tkanja, pa bi bilo moč vpletiti v zanimivo turistično ponudbo.

Helena Željko je že v dosedanjem raziskovalnem delu prišla do marsikaterga zanimivega doganja. »Poleg naše 'raziskovalne' njive, če bi jo lahko tako imenovala, raste lan v Beli krajini le še na njivi Cvetkovičevih v Adleščih. Prav pri Marici

Helena Željko

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

Cvetkovič dobim največ nasvetov, saj je pri marsikom drugem, ki je pred desetletji še sejal lan, čas v spominu zabrisal podrobnosti. Čeprav je naš cilj, da obudimo pridelovanje lanu in izdelavo platna, pa ne gre pozabiti, da je od takrat naprej, ko lan na njivah dozori, potrebnih veliko pridnih rok. Zato so ga navadno sejali v velikih družinah ali pa so priskočili na pomoč sosedje, »pove Helena. V družini Mišica, kjer so vsi družinski člani v začetku avgusta pulili lan, bilko za bilko, nekaj dni, so to že dodobra spoznali. Toda to je še začetek. Potem ko se bo lan tri tedne rosil, ga bodo še sušili, nato pa tolkli s tukačo ter ločili vlakno od olesenelega steba. Dobili bodo povesmo, ki pa bo najbrž, tako kot je bila tudi nekdaj navada pri Belokranjcih, počakala do zime, ko bosta na vrsti preja in potem še tkanje.

Vse to delo bo Helena Željko natančno dokumentirala na filmski trak, opravila bo številne pogovore, ankete, fotografirala. Zbiranje dokumentacije pa seveda ne bo pomenilo, da bi odslej lahko videli to opravilo le še na fotografijah v filmskem traku, pač pa, da bi morda prav ti posnetki spodbudili k obujanju tega zanimivega in za Belo krajino nekdaj tako značilnega dela. Na Ziku so imeli namreč, ko so si zamisili projekt, več ciljev. Prvi je bil zagotovo kulturnoški, torej narediti domače platno, iz katerega bi lahko folklornim skupinam, ki si skoraj ne morejo več obnoviti narodnih noš, sešili nova oblačila. Razmišljajo tudi, da bi projekt, ko bi bil zaključen, ponudili kot izobraževalni program tekstilni šoli, kjer bi lahko odprli izobraževalno smer za izdelovalce domačega platna, z nadaljnjam izobraževanjem pa bi ti ljudje lahko prišli tudi do naslova mojstra domače obrti. Seveda pa se jim na zavodu, ki izobražuje tudi odrasle, zdi še kako izzivalna zamisel o organiziranju tečaja za izdelovalce domačega platna. Seveda pa naj ne bi vsi ti izsledki in delo, ki bi bilo z njimi povezano, ostali zgolj za štirimi zdovimi, skriti radovednim očem. Nasprotno, prišli so celo na zanimivo zamisel o delavnici, kjer bi si bilo moč ogledati, kako so naše babice ali prababice izdelovale platno, in platno tudi kupiti. To bi bila zagotovo turistična ponudba,

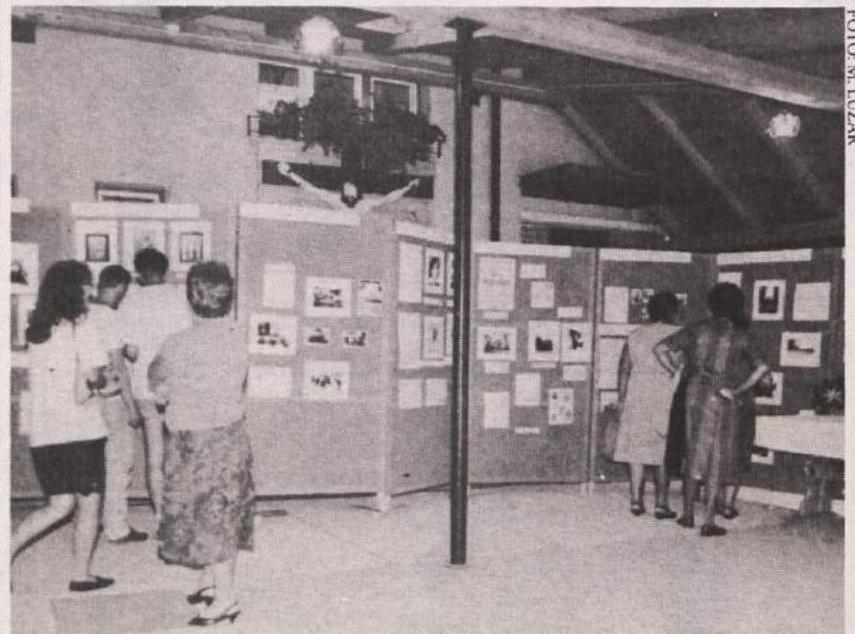
ki je ne bi smel zamuditi noben obiskovalec Bele krajine.

Morda se te zamisli zdijo marsikom precej utopične in visoko leteče. Toda na Ziku, kjer so v zadnjih letih uresničili že marsikatero zamisel, ki se je v začetku zdela skoraj nora, so prepričani, da bodo uspeli. Če bodo le našli še nekaj somišljenikov in takšnih zagnancev, kot so člani družine Mi-

šica in če bosta tako kot doslej imeli posluh za njihov projekt črnomaljska občina in republika. In seveda, če bodo delo in izdelki — v projekt nameščajo vključiti tudi izdelovanje pisanic, peharjev in pasov za noše — imeli takšno veljavno in ceno, kot jim gre. Škoda bi bila namreč neizmerna, če bi dobre zamisli in resno zastavljen delo propadli zaradi ugotovitve, da se takšna dejavnost ne splača.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

etnološki tabor

Razstava v Šentrupertu

Posvetni in pobožni Šentrupert

Mirenska dolina je bila spet v središču zanimanja mladih raziskovalcev, in sicer udeležencev letošnjega raziskovalnega tabora. Letos so zadevi dali naslov študentski etnološki raziskovalni tabor Šentrupert 92.

Na delu so v glavnem bili etnologi oziroma tisti, ki se na univerzi seznanajo z narodoslovjem. Prostor, ki so ga vzeli pod drobnogled udeleženci tabora, je vključeval Mirno, Šentrupert, Mokronog z Žalostno goro, Veselo goro, Ravnik, Stražo, Škrlevo, Ševnico in še druge kraje. Če je morda majhen, pa je deloval kot celota in zasluži pozornost po tej plati. Kako je funkcioniral, so etnologi ugotavljali s preučevanjem značilnih dogodkov in družbenih odnosov.

Tako se je v središču zanimanja znašlo novomaštvo. Na taboru so raziskovali, kako se vaška skupnost poveže s pripravami na novo mašo. »Kaže,« so ugotovili, »da je vsaka nova maša veliko podjetje, v katero se vključi veliko ljudi. Če nekdo postane novomašnik, ni to njegova družinska ali zasebna zadeva, ampak si dejanje nekako prilasti družba.« Raziskavo novomaštva so skušali postaviti v čas in prostor, saj so jo povezali z Jožetom Tomšičem, novomašnikom s Škrjanč v mirenski župniji.

Z novimi mašami ali vsaj z mašami je povezano romarstvo, ki so ga tudi preučevali na letošnjem taboru. Ali so bila romanja na Veselo goro kaj drugačna od tistih na Žalostno goro? Kako je romanje vplivalo na dogajanje v posameznih krajih, kdaj se začelo, kdaj in zakaj so ga prekinili, kako je potekalo, so skušali dognati etnologi. Splošen vtis, ki se jim je porajal, je, da je bilo romanje ne samo božja pot, ampak tudi kupcija, če že ni bilo drugega, so na tiste dni dobro tržili krčmarji.

Na romanja so hodili ljudje tudi zaradi pečenke in polica vina, od posameznika pa je bilo ovisno, ali je na teh popotovanjih dajal prednost ali posvetnim ali svetim rečem. V prvi vrsti pa je to bila nekakso posvečena pot, ki so jo prehodili tudi mnogi taki ljudje, ki so se tukaj zaobljubili in v zavhalu za učiščano prošnjo darovali cerkvi umetnine. Na ta način so pripomogli umetnosti vstopati v cerkev, ki bi bile drugače verjetno veliko bolj puuste. Darovane umetnine so sprva jasno ponazarjale posamezne dogodke, zaradi katerih se je ta ali oni zaobljubili, pozneje sporočila niso bila več tako jasna in je moralna imeti umetnina ob sebi še razlagajo, zakaj jo je kdo daroval. Ljudska umetnost v cerkvah je bila tudi posebna tema študentskega etnološkega raziskovalnega tabora Šentrupert 92.

Vsakdo, ki se je zaobljubil, je sodil v določeno družbeno skupino in ta pripadnost je ljudem narejena. Med imeni udeležencev tabora omenjajo prof. dr. Slavka Kremenška, Barbaro Sosič, Dašo Hribar, Tanjo Roženberger in Mihailo Hudelja. Strokovni vodja tabora je bila Marinka Dražumerič iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, organizacijske posle je opravil Marko Kapus iz občine Trebnje. Poleg teh so prispevali svoj delež Slovensko etnološko društvo, oddelki za etnologijo na ljubljanski filozofske fakulteti, že omenjeni ZVNK Novo mesto in Dolenjski muzej.

MARTIN LUZAR

naši rojaki po svetu

Človekoljubje ne pozna meja

»Ni važno kdo si, važno je, kaj narediš,« tako pravi Cvetka Maršič, naša rojakinja iz Francije. Tam je med tistimi, ki so se brezkompromisno odločili pomagati žrtvam vojne na tleh nekdanje Jugoslavije, med najbolj aktivnimi. Slovenci in njihovi prijatelji v Franciji so tiste usodne junijске dne lanskog leta s strahom in upanjem poslušali poročila z nemirnega slovenskega prizorišča. Ko so zadeve nekoliko umirile, sta Cvetka in njen mož izkoristila prvo priložnost in se odpravila domov. Prišla so skozi mejni prehod v Gornji Radgoni in videla strahovito razdejanje, ki ga je za sabo pustila agresorska vojska. Že tedaj je dozorel sklep: pomagati, kolikor bo mogoče. Od sklepa pa do pošiljanja pomoči je poteklo še nekaj mesecov. Treba se je bilo organizirati, razpresti zbiralno mrežo, najti načine in poti za pošiljanje zbranega.

Zbiranja pomoči lanske jeseni so se udeležili vsi, Srbi, Hrvatje, Slovenci, Francozi in drugi. Tej

splošni pripravljenosti je tudi namenjena Cvetkina trditve v začetku članka. Najprej, ko se je iz domovine vrnila v Francijo, je mislila, da bo zbiranje lahko organizirala sama, saj je imela kot invalidska upokojenka dovolj prostega časa, a je kmalu uvidela, da potrebuje širšo zaslombu društva ali organizacije, ki bi dala zbiranjemu večjo verodostojnost. Povezala se je s slovensko katoliško misijo v Merlebachu. V tem mestu je tudi slovensko društvo, kamor sta včasih z možem bolj zahajala. Sedaj živila v več kot sto kilometrov oddaljenem Nancyju, zato so se rečanja bolj poredka, a so odnos med rojaki kljub vsemu dobr, zlasti še, ko je treba pomagati domovini. Ravno zaradi oddaljenosti pa se je osredotočila predvsem na zbiranje pomoči v Nancyju in pritegnila k sodelovanju nekatere vplivnejše humanitarne organizacije, Secour catholique — francosko enačico karitasa, zdravniško društvo in še nekatere. Zbiralno akcijo so objavili

Cvetka Maršič (levo) v razgovoru s predsednico novomeške Karitas Nado Božnik

FOTO: T. JAKŠE

NAGRADI V NOVO MESTO IN ČRNOVELJ

Zreje izmed reševalcev 31. nagradne križanke izbral MIRO KRAŠEVEC iz Novega mesta in IVANKO PEČNIK iz Črnomlja. Mira bo dobila denarno nagrado v višini 2000 tolarjev, Ivanka pa lepo knjižno darilo. Nagrajenkama iskreno čestitamo. Dobitnico denarne nagrade prosimo, naj nam čimprej sporoč svojo enotno matično številko (EMSO) in številko ali tekočega računa ali hranilne knjižice, da ji bomo nagrado lahko najhitrej nakazali.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 31. avgusta na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 33. Ovojnico brez poštne znamke lahko tudi osebno oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo, kjer ima uredništvo svoje proste.

REŠITEV 31. NAGRADNE KRIŽANKE

Prahljiva rešitev 31. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: PRVA, LUKAR, IAN, ITALIA, GLISTAVEC, OLIMPIJSKA, MEDALJA, SK, ERATA, SKET, COVILHAO, TUL, MIR, KERES, IRIDIJ, POJATA, KATAMARAN, PIK, STARA, ODA, AJA.

prgišče misli

Vsakdo mora imeti svojega spovednika, sicer bi izdihnil z zaklenjenimi skrivnostmi v sebi.

M. SELIMOVIC

Burni časi z velikimi spremembami in socialnimi pretresi izkopljejo in poglobijo ne-premostljivo brezno med dvema rodovoma in res ustvarijo iz njiju dva svetova.

I. ANDRIĆ

Stranka ne potrebuje posameznikov z osebnostjo, ustvarjalnostjo, domisljijo, dostojarstvom: potrebuje birokrate, funkcionarje, sužnje.

O. FALLACI

Velika skrivnost, za katero vedo internisti, je, da se večina stvari sama izboljša.

L.T. SAMPLER

nagradna križanka

33

DOLENJSKI LIST	ZANESENJAK	ISLAMSKI FILOZOF (IBN ROŠD)	VRSTA OBČINA	ČEŠKA PRTROLINICA	AUTOR JOZE UDRI	RAZLOG	BENEŠKI VOJAKSKI POVELKNIK	FR. MESTO V LORENI	INJE
ZUPNUA					CIGANI				
IME VEČ REK V ANGLIJU RIMSKA 5					SESTAVINA SVETLINEGA PLNA VISILJENA OSBEPA				
BODICA OKR. ZA METER				-REZULTAT- JOKANJA JOHN OSBORNE					
DOLENJSKI LIST	DRUŽBENI RAZRED	NAJSVETELJŠA ZVEZDA V ORLU	DESKA S KOTALKAMI	PTICA LJEDA ŽENSKO GLAS	JUDOVSKI KRALJ	ZUPAN VITOMIL HRIBOVJE V SV. ŠIBUJ	PREČNOST	PORTIR	
JAPONSKI BORILNI SPORT					ARABSKI KNEZ RAZISKOVALEC KRAŠKIH JAM MODRICKASTO BELA KOVINA				
KORALNI OTOK				ODCEPTEV KONICA					
SKOK S PREMETOM TELESNA				STOLP PRI DŽAMU OKR. ZA KNOCKOUT					
TRZAJ				VRSTA TROPSKEGA PLAZILCA			ORANŽADA		
NADAV				BAJESLOVNO BITIJE			MK		

podjetništvo

Človek, ki je sam naredil mlin

Starik mlinov, ki jih poganja voda, je vse manj. Veliko jih je že propadlo, od tistih, ki še stojijo, pa le redki še meljejo. Tudi Jereletov, po domače Fičkov, mlin v Šentjerneju je dobrih 28 let stal. Od lani pa zopet melje. Živilnemu mu je vrnil Peter Jerele, ki je po končani osemletki odšel po svetu in se po 30 letih vrnil domov. »Vedel sem, da boš nekoč mlinar, ker si se rodil ob vodi,« mu je pred kratkim dejal starejši možkar, mojster za izdelovanje mlinskih koles.

Ko je bil Peter mlad, ga je vso silo vleklo v svet. Mlin in mlinarstvo ga takrat nista zanimala. Odšel je v Ljubljano v šolo in se izučil za elektromonterja, po odsluženi vojaščini se je zaposlil pri IMP-ju. Ta služba je bila kot nalaščanj: veliko je hodil po svetu, po deloviščih na Kitajskem, na Filipinah. 1986 leta je šel še zadnjič v Irak. Kasneje je zbolel, v firmi pa se je že čutila prihajajoča gospodarska kriza. Prišel je na listo čakajočih za odpust z dela. Razmisljal je, kaj naj storiti in vse bolj mu je pred oči hodil mlin.

Jereletov mlin je pri hiši že okrog 200 let. Nekoč je stal nižje ob potoku Kobili, njegov starci oče pa ga je prestavil višje, kjer stoji sedaj. »Mlin so med vojno izropali belogradisti in Italijani, v informacijevskih časih pa se jim je pridružila še oblast, v katero je oče v začetku verjel in pričakoval, da bo drugačna,« je razlagal Peter. Starega Jereleta, ves čas pokončnega in trdnega človeku, so poznali kot rdečega mlinarja. In je res bil, in to v najboljšem poštenem pomenu. Načelom je ostal zvest do smrti. Tudi na Golem otoku, kamor ga je pahnila njegova zvestoba in staropartijska odkritost. Ko se je vrnil iz zapora, se je spet posvetil mlinarstvu. Tudi pokopali so starega Jereleta tako, kot je sam hotel: brez farja in žandarja. Glavna mlinarica je bila mati. Redila sta tudi po 40 prasičev. Kasneje, ko

sta oba opešala, so se mlnska kolesa ustavila. Stala so pri miru 28 let, dokler se v Petru ni zgarnila mlinarska žilica.

Sprva je Peter misil v starem romantičnem mlinu ob Kobili urediti disk, vendar je po daljšem premisleku to misel opustil. Ostal je brez službe, prav tako je v tem času ostala brez službe tudi njegova žena, ki je delala v Šentjernejski Iskri. Mlin je že dolgo stal in marsikaj je propadlo, potreben ga je bilo povsem obnoviti. Toda kako? Peter se z mlinom v mladosti ni ukvarjal, starša pa sta tudi že pomrli. Najprej se je lotil mlnskega kolesa in natelet na prve težave. Za nasvet je poprosil v bližnji vasi še živečega možaka, ki je včasih izdeloval mlinarska kolesa. »Prvo kolo sem izdeloval dva meseca, drugega mi je uspelo izdelati že v štirinajstih dneh,« pravi Peter. »Ko pa sem imel to narejeno, sem videl, da bo potreben tudi notranjost mлина povsem obnoviti.« Staro mlnske opremo je podrl in se sam lotil izdelovanja nove. Kot samouk se je v začetku mučil, a želja, da bi mlin zopet zaživel, je bila večja. Še naprej je brskal po spominu in delal. Pri delu mu je pomagal sin in že v kratkem času sta naredila pet koles, potem se je lotil osovine in gred. Hotel je takšen mlin, kot sta ga imela oče in mati. Oprema mlinu in številni deli so narejeni kar iz devetih vrst lesa, od hrasta do lipe in tise. Za vse skupaj je potreboval dve leti.

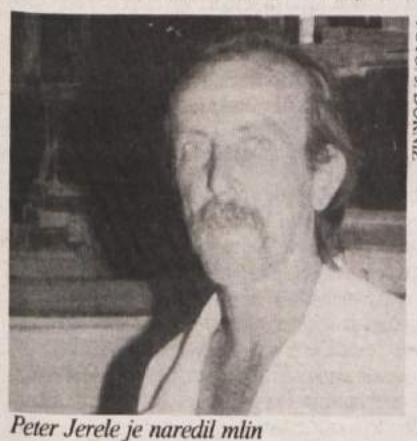
»Mlin je bil narejen, jaz pa nisem vedel, kako se melje,« je povedal Peter. Obiskal je najbližjega talinara, ki je nekoč mlel na kamne. Ker je bil možak že močno v letih, se ni mogel več spomniti, kako je to delal, zato se je Peter moral opreti na svoj lasten spomin in iznajdljivost. Poskušal se je spomniti, kaj in kako je to delala mama. »Enkrat sem navlažil preveč, drugič premalo. Poskušal sem dotlej, dokler ni bila moka prava. Žena mi je iz vsake poskusno namleite moke skuhalo žganje in dokler ti niso bili pravi, sem svojo tehniko mletja popravljal in izboljševal.« Ugotovil je, da je tudi za mlinarstvo potreben velik posluh. Sedaj Peter melje mehko in ostro belo moko, zdrob, koruzno moko, ajdovo in bio moko za dietno prehrano.

V bližini mline je izkopal ribnik, velik 9 arov, vanj je naseil krate, ki bodo drugo leto ravno pravšnji. V jezeru se sedaj zelo radi kopajo otroci. Ker so oče Peter, žena in sin brez službe, resno razmišljajo o kmečkem turizmu. Pričakujejo, da bodo z njim pričeli že drugo leto.

Jereletov rod je bil od nekdaj trden in odločen, zato bo tudi oživljeni mlin bo še dolgo mlel. Za mlinarstvo se namreč tudi edini Petrov sin.

JOŽICA DORNŽ

FOTO: J. DORNŽ

Peter Jerele je naredil mlin

K praktični KRIŽ A Ž

Skrb za kopalke

Letošnja moda je kajpada prinesla nekaj novosti za kopalke. Opazno je navdušenje nad enodelnimi kopalkami, pri katerih so skoraj obvezne košarice za prsi. Košarice so si utrle pot tudi do dvodelnih kopal, pri katerih hlačke tudi niso več tako mini kot še pred dvema ali tremi leti. A brez strahu, tudi v prikupnih bikinkah vas nihče ne bo imel za stromodne, posebno še, če je postava prava zanje. Ker se moda kopalki kljub novostim le ne spreminja v skrajnosti, je dobro zanje primerno poskrbeti, da bodo lepe še prihodnje leto. Kopalke je treba po vsakem kopanju skrbno splakniti, posebno po kopanju v slami morski ali klorirani vodi v bazenu, saj sol in klor načenjata ne le barvo, ampak tudi tkaino. Ko pride domov, jih je najbolje oprati v mlačni milnici in nato sprati s čisto vodo.

Madeži od rdečega vina

V teh vročih dneh je že veliko hujša kot si cer, zato je tudi madežev od pijač več. Tokrat o tem, kako se znebiti madežev od rdečega vina. Natin je veliko, bodisi da madežev takoj sperete z vročo vodo ali pa na debelo posujete s soljo ter pištite, da jih le-ta vrška in nato sperete z mlačno vodo. Lahko jih tudi posujete s kredo v prahu in potem očistite s citronsko kislino ali pa jih očistite z vodikovim peroksidom. Z oblek odstranite madežev od rdečega vina tudi tako, da jih takoj zdrgnete z 10-odst. amoniakom in potem še s čisto vodo, omočite z alkoholom in operete z milnicami ali pa takoj premažežete s bladno svinjsko mastjo ter operete in madežev bodo izginili.

Pečene paprike s česnom

Mesnatne paprike spečemo na vroči štednilniku plošči ali v pečici. Med peko jih pazljivo obračamo, da se enakomerno spečejo in da se ne zažgejo. Če želimo, jih lahko olupimo, ko se malo ohlade. Kisovo mešanico pa pripravimo tako, da vinskiemu kisu prilijemo nekoliko olja, dodamo sol in strl česen. Paprike pomakamo v kisovo mešanico in jih vložimo v manjše kozarce. Zgoraj naj ostane za dva prsta praznega prostora. Na paprike zlijemo prevret kis z oljem in česnom, nato kozarce zavežemo s celofanom. Tako pripravljene paprike se dobro in dolgo drže in so zelo okusne.

Prepotrebna vlaga

Augusta trajajo za vrtnarje relativno mirno, a ne tudi brezkrbno obdobje, kajti večina skrbti se v tem času suči okoli vode in zalivanja. Ko zalihamo večji del vode ponikne v globino, manjši del pa se vraca nazaj na površje. To je tako imenovana kapilarna voda. Najfinje del tudi ustvarja neskončno mnogo med seboj povezanih votlini, ki delujejo kot kapilarne cevi in črpajo vodo navzgor. Votlinc je največ v glinastih in najmanj v peščenih tleh. Če tak dlje časa po zalivanju ne razrahljamo, ta kapilarna vlaga izhlapi in se nekoristno izgubi v ozračje. Z obdelavo tak pa vlaga ostane v območju korenin in s tem rastlini na razpolago.

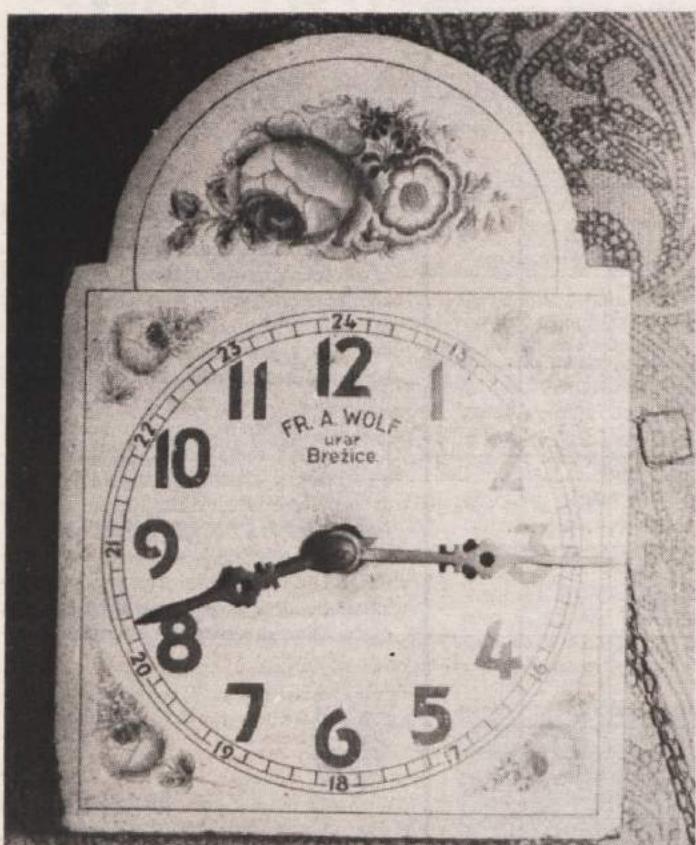

Dragocena varnost

Nobena skrivnost ni, da so dražji in lepi avtomobili skoraj praviloma tisti varnejši. Tako smo zopet pri krivčni neenakosti, saj si premožnejši ljudje lahko privoščijo več varnosti kot pa revnejši. Tolazili bi se, da bi krivico kompenzirajo z zmernejšo vožnjo, če bi res bilo tako. Vendar pa se da že v spodnjem srednjem razredu za nekaj denarja marsikaj dokupiti. Tako je moč že za nekaj sto mark dobiti vozilo s servo volanom, za nekaj več pa tudi z zavornim sistemom ABS, ki je še zlasti pomemben za varno vožnjo, saj preprečuje blokado posameznih koles, moč zaviranja pa tako enakomerno prerazpodeljuje, da vozilo tudi ob močnem pritisku na zavore ostane v prvotni smeri vožnje.

preteklost v gosteh

URA IZ BREŽIC — Večina ur na slovenskih kmetijah je bila izdelana v Schwarzwaldu. Tudi ta ura je »uvožena«, le da ima signaturo lastnika urarske trgovine Fr. A. Wolfa, ki je deloval v Brežicah od konca dvajsetih let tega stoletja. Pravico do signature z imenom na uri si je pridobil prodajalec z večjim naročilom ur prek grosista v Zagrebu. Uteži v obliku jelkinih storžev so bile značilen schwarzwalški izdelek. Kvadratna ploskev s polkrožnim čelom je bila najpogostejša oblika stenske ure. Na čelu ima ura samostojen cvetlični motiv, številčnico v vseh štirih vogalih krasijo cvetovi, del čelnega motiva. Ura predstavlja značilno stensko uro druge polovice 19. in začetka 20. stoletja. Poslikana je z barvnimi laki. Na kmetiji je bila hišna ura znak imenitnosti in veljavnosti. V tridesetih letih tega stoletja je ura stala 200 dinarjev, takodaj da si je učitelj z mesečno plačo lahko kupil štiri takšne ure. Ker je bila trpežna, je delovala po 20 ali 30 let. V Brežicah je menda ohranjenih še precej takšnih ur. (Pripravila: Ivana Počkar, kustos za etnologijo v Posavskem muzeju Brežice)

In tradinovih zapiskov

Grde navade dolenjskih pijancev — S prstom si delati bljanje in se potem znova zalivati, piti brez mere črno kavo, punč in žganje, vlivati vino žganje, celo rum, siliti vsakega z njim lokati, v pijanosti kaditi, plesati, delati kup in druge veljavne ugovore, pobijati posodo, razsajati in pretepati se, ne paziti na število izpitih poličev, zahtevati da dade krčmar za vino, pogajati se za ceno vina, grusno kvantati spričo otrok in žensk, te tudi grabiti in če se da pojebati kje za krčmo, včasi pa več dni in noči ostajati v krčmi, klatiti se ponoči od krčme do krčme tudi pozimi o hudem mrazu in padati spotoma v kako slamo, sneg in dostikrat nahajati prezgodnjo smrt na zimskem mrazu.

Tudi Evropa ni več, kar je bila. Berlinski zid je porušen in zavesa hladne vojne je padla. Strah pred ostanki komunizma se je skrčil na nekaj krajnih področij na ozemlju nekdanje Sovjetske zveze in na žarišča nasilja, ki so zajela dele nekdanje Jugoslavije. Iz njenih ostankov se odpravljata v svet dve vrsti potnikov: eni s culo v roki, iščoč prebežališče pred kruto vojno, drugi s potnim listom novih suverenih in mednarodno priznanih držav, ki so nastale na njenih razvalinah.

Kdo bi si mislil, da se bo podoba stare celine, zlasti pa Balkana, v tako kratkem času tako drastično spremnila. Nenadoma ponuja nov iziv tudi tistem, ki je že večkrat premeril njene ostarele grudi. Misel, da bi se z odprtimi očmi še enkrat odpravil po njem, postaja zato vse bolj vabljava, dokler končno ne dozori. Opremim se z novim slovenskim potnim listom, na vozilo nalepim izzivalno bleščeti se SLO in se podam na pot. Preverit, kakšna je sedaj ta nova Evropa in kako se bo odzvala na ta dva nova simbola slovenske državnosti.

Na pot krenem pravzaprav ob nerodnem času. Evropska celina se pregeva v vročih poznojulijskih sončnih žarkih in v hladilnikih si ljudje kopijojo osvežilne pijač za prijetno večerno poseданje ob televizijskih prenosih olimpiade. Jaz pa v dveh urah prečkal to našo malo domovino in že sem pred vzponom na njeno severno mejo pri Korenskem sedlu. Zalet vzamem v sicer lepo urejeni in dobro obiskani gostilni nekje med Gozd Martuljkom in Kranjsko Goro. Da je to picerija, obeta napis, a kaj, ko pričnejo pice peči šele ob petih popoldne. No, izbira jedi je tudi sicer dobra, postrežba korektnejša in natačnejša populoma svež. To sodim po tem, da si mimogrede v službo še ni utegnil kupiti srbohrvaško-slovenskega slovarja, pa za slovenskega gosta sredi bleščičih slovenskih gora ne najde niti ene slovenske besede. Pri sosednjem mizi z Nemci veselo čebila po nemško, torej z njegovimi sposobnostmi glede učenja tujih jezikov ni nič narobe. Sodim, da kar koprni po prvi placi, da bo hitro planil v knjigarno po omenjeni slovar. Razen, se le zaje v dušo črv dvoma, razen če ne misli z lastnikom lokalna vred, da je tako vse v redu, da je ta dežela dvojezična, ali pa

ZGODBA

vaša zgoda/vaša

VAS

M. R. Petra: »Moj sosed«

Vse manj je dobrih gostiln, poje Andrej Šifrer, jaz bi dodala: vse manj je dobrih ljudi.

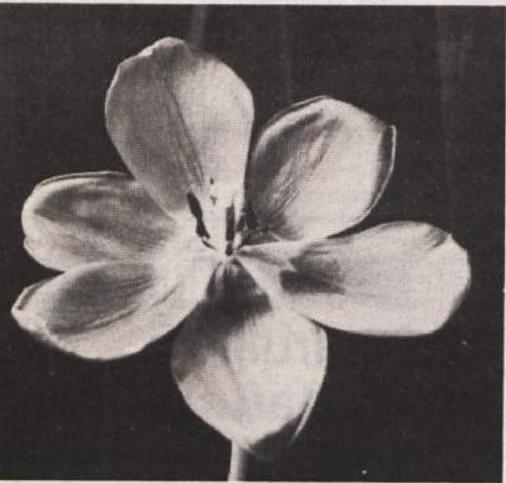
Stanujem v bloku, kjer je 30 stanovanj. Vsi se niti ne poznamo po imenih niti ne pozdravljamo, čeprav delamo v istem podjetju. To je ta slavni konec 20. stoletja, ko smo vsi bolj ali manj samo številke državi, podjetju, drug drugemu.

Ko so zgradili še peto nadstropje v našem bloku, se je priselila nova družina. Oba, mož in žena, sta lepo in vedno prijazno pozdravljala. Že to je bila osvežitev. Od prej ju nisem poznal. Prilžnost se je ponudila na sestanku stanovalcev, ki ga je vodil novi stanovalec. Iz načina vodenja sestanka in odnosa do sogovornikov sem ugotovila, da je to osebnost, kakršne še nisem srečala v štiridesetih letih svojega življenja. Bil je odpri do ljudi, poštenim pogledom v

oči, z avtoritetom, brez hrupa ali hladne ravnodušnosti.

Drugič sem ga srečala, ko sem prišla v njegovo pisarno. Sproščeno, a spošljivo me je sprejel, česar prav tako nisem bila vajena in odnosih med so-delavci v našem podjetju. Pesnik pravi, da so oči ogledalo duše; v njegovih očeh je svetila iskra prijaznosti in veselja, da me vidi, in to me je osrečilo. Sprva nisem bila sproščena, srce mi je divje utripalo, komaj sem govorila. A umiril me je in pogovor je stekel. Pomislila sem, da bi bil odličen duhovnik. Mnogim bi lahko pomagal, saj je vreden zaupanja.

V sivini časa in moralnem drsenju človeštva navzdol mi ljudje, kot je »moj sosed«, zbutajo upanje, da vse le ni tako črno, kot je videti, da so ljudje, ki kot kresničke v noči krasijo ta naš nesrečni svet.

N. N.: Tvoje roke, mati

Sonce počasi izginja za gorin na okno moje sobe lega mrak. Slonim na oknu in zrem v daljavo, tja, kjer leži moj rojstni kraj. V mislih mi je mati.

Spomin me poneše v brez-skrbna otroška leta, ki sem jih preživila doma. Mama me je vodila za roko po travnikih, poljih in gozdovih ter mi razkazovala, kako lepo naravo je ustvaril Bog. Že takrat me je učila, da je trganje cvetlic lepo le, če jih komu podariš.

Spominjam se, kaj mi je re-

kla, ko sem hotela utrgati cvetlico: »Ali tudi ona ne živi rada?«

Takrat se pomena teh besed nisem zavedala, danes pa se ga. Cvetlica se je borila za življenje, kakor si se borila ti, mama, da si mi dala življenje. Potem ko sem bila na svetu, tvojega trpljenja in skrbi ni bilo konec, bdedla si nad meno, da si mi omogočila varno pot v življenje. Vse to je v tvoje dlanu vtišnilo pečat, tvoje roke so razpokane in žuljave, a noben dotik ni nežnejši od tvojega.

KNJIŽNA POLICA

jo bo vzel v roke, najsibo domaćin ali tuje, bo hitro ugotovil velikanski razloček med ljudsko pesmijo in tistim, kar pri nas in v tujini predstavljajo t.i. naši narodno-zabavni ansamblji. Kajti »rožmarin« ima svoj duh, naj bo zelen al' pa suh...«

IVAN ZORAN

Skozi prste

Doživljamo lepe in hude ure, božanja in klofute, uspehe in neuspehe, vzpone in padce pa še kup takšnih in drugačnih trenutkov, od katerih vsak bolj ali manj znamenjuje našo pot skozi življenje. Življenje se nam zlasti sprva, v letih zvezdosti, še ne kaže v tako izostenih nasprotjih, to pride kasneje, z izkušnjami, ko se človek nekako navadi gledati na stvari takšne, kakršne so. Z leti pride še nekaj, nameč tisto, da začenjaš tudi na temnejše strani, četudi v življenju prevladujejo, gledati z določeno prijaznostjo. Življenju nekako odpuščas in to klubu temu, da te v srcu in grlu pekli grenkova, ki jo je prizadejalo.

Skratka, pride trenutek, ko celo takemu življenju, ki ti z nimeri ni prizaneslo, pogledaš skozi prste. In Meta Rainer v svoji nedavno izšli knjigi dela prav to, kajpak na literaren način. Na to, da gre res za nekaj takšnega, opozarja že naslov: Skozi prste. V knjigi so zbrane humoristične tiski in drugi spisi, travestije, basni, šale, aforizmi in drugi spisi, sestavljeni v verzih in prozi, ki jih je napisal že 88-letna avtorica leta in leta objavljala v našem humorističnem tisku in drugod. Gradio oziroma snov za ta dela ji je ponudilo življenje samo, pisala pa je z velikim darom za satiro, ironijo in humor. V to literarno obliko je preoblikala celo najbolj trpkie in hude stvari, s katerimi ji življenje ni prizanašalo. Tudi ki je poučevala na šolah kot predmetna učiteljica, ne, da trpljenja, ki ga je leta 1941 doživel kot izgnanka v Srbijo in celo v Bolgarijo, niti ne navajamo kot nekaj posebnega. Spoznala je, da si smeli in jok podajata roke in da je življenje na splošno tako, kakor pravijo Francozi: Življenje je tragedija, a vendarle — hura!

Besedila za knjigo Skozi prste je izbrala in jih uredila pesnica Neža Maurer, kot založnica pa je napisana Občinska matica knjižnica Žalec. To je prvo delo Mete Rainer za odrasle. Do zdaj je izdala štiri zbirke pesmi za otroke. IVAN ZORAN

Tone Jakše:

NOV POTNI LIST – NOVA EVROPA

1

Iz tako neprijetnega premisljevanja se vzprem na Korensko sedlo, na sveži planinski zrak, kjer se težke misli razprše kot milni

mehurčki. Pripravim potni list in ga že od daleč molim obmejnemu policistu. Ta pa le pomigne z roko, češ, naj nadaljujem in ne

manja. »Tukaj so tega že preveč navajeni, malo dlje bo treba,« si mislim in se spustim v dolino, nato pa spet vzprem na tursko avtocesto, ki me hitro nosi naprej proti naslednjemu cilju, avstrijsko-nemški meji. Avtomobili s slovensko registracijo se hitro porazgubijo po beljakovih veleblagovnicah in v bližini Salzburga so že prava redkost. Zato pa prehitim stoenko z vukovarsko registracijo, nedolgo zatem pa še bel mercedes s prikolico iz Beograda.

Vsek s svojo usodo vozijo ti delčki nekdanje Jugoslavije po širih evropskih cestah. Vukovarčan verjetno k sorodnikom, kjer bo dobil zatočišče in če bo imel srečo, še delo, da bo spet lahko pričel dajati na kup za nov dom, ki so mu ga Srbi porušili, Beograjan s prikolico na lov za rezervnimi deli, ki jih doma ne more dobiti, zato, ker so njegovi rušili in ropali tuje domove.

Malo je teh potnikov iz nekdanje Jugoslavije na tej cesti, precej manj kot nekdaj. Precej manj je videti tudi vozil s počitniškimi prikolicami in avtodromi, kar je čudno, saj je turistična sezona pravzaprav na vrhuncu, malo pa je tudi z vso mogočo kramo na trpanih vozil turških in grških zdomev, ki bi se vracali, kot običajno ob tem času, na svoje daljne domovne na jugu. Kaže, da so eni in drugi, turisti in zdomeci, spremenili svoje ustaljene selitveni poti in se že na daleč izogibajo evropske rakaste rane na Balkanu.

Promet bi bil videti kaj vsakdanji in običajen, ko bi ga le ne poživil nekaj zanimivih podrobnosti. Med avtomobili je moč zaslediti nekaj škod, pejčkov in lad, ki že s svojo pojavo izstopajo, še bolj pa s svojimi registracijami. Največ je madžarskih, nekaj čeških, tu pa tam tudi kakšen s poljsko registracijo. Na evropske ceste prihaja nov val avtomobilov, ki napoveduje, da bo zamenjal tiste presihajočega iz nekdanje Jugoslavije in ga po velikosti močno prekosi. Že sedaj se pritožujejo naši mehaniki, da na avstrijskih in italijanskih avtomobilskih odpadih skoraj ni moč dobiti nekaj poceni rezervnih delov za golfe, ker vse poberejo Madžari, zdaj pa se ta desetletja zadrževana sла z Vzhoda zgrinja že v osrčje nekdanjega Zahoda.

Varnost(i) NE zagotavlja napuh

Ugovor na pismo s tem naslovom, objavljeno v Dolenjskem listu 13. avgusta — Trditev, da je JE Krško v času remonta ostala brez nadzora, ne ustreza resnici

Glede na članek v rubriki »Prejeli smo« dne 24. 7. 1992 v časopisu »DELO«, v katerem poslanca g. Gošnik in g. Tomš zahtevata od vlaže, da je potreben preprečiti zagon NE Krško, ker ni bil opravljen zakonit strokovni inšpekcijski pregled in so zaradi takega ravnanja prebivalci Slovenije izpostavljeni hudem tveganju in življenjski nevarnosti in na katerega se sklicuje tudi novinar Alfred Železnik, ki je v vašem listu dne 13. 8. 1992 objavil članek »Varnost(i) NE zagotavlja napuh«, bi želel kot koordinator za ocenjevanje remontnih del v NE Krško s strani pooblaščenih strokovnih organizacij pojasnit tole:

Že od samega začetka komercialnega obratovanja si mora NE Krško, na podlagi odločbe takratnega upravnega organa Republiškega komiteja za energetiko (danesh je tak pristojen organ Republike uprava za jedrsko varnost —

RUJV), po vsakem remontu pridobiti strokovno mnenje pooblaščenih organizacij o kvaliteti remontnih del in o uspešno opravljenih zagonskih preskuših. Te organizacije je na osnovi Zakona o izvajjanju varstva pred ionizirajočimi sevanji in o ukrepih za varnost jedrskega objektov in naprav (Ur. list št. 28/80) in preventivne njihove usposobljenosti ter opremljenosti za ta dela pooblaščili upravnemu organu.

Ta odločba je bila izdana zaradi tega, ker upravni organ, ki je odgovoren za nadzor nad obratovanjem NE Krško, ni imel in tudi še danes nima tako številne kadrovske zasedbe, da bi lahko sam na vseh področjih izvajal temeljni nadzor Nuklearne elektrarne. Sicer pa je tako praks, da po pooblaščili upravnemu organu nadzor izvajajo strokovne inštitucije, uveljavljena tudi v mnogih drugih državah po svetu.

Tudi med letošnjim remontom in ob menjavi goriva v NE Krško so bile pooblaščene strokovne organizacije: Elektroinštitut »Milan Vidmar«, Inštitut Jožef Stefan, Inštitut za metalne konstrukcije, Fakulteta za strojništvo v Ljubljani ter Inštitut za elektroprivredno in Ekonomer iz Zagreba angazirane za izvajanje nadzora in ocenjevanje remontnih del, meritev in preskusov. Elektroinštitut »Milan Vidmar« je na podlagi strokovnih mnenj vseh teh pooblaščenih organizacij izdal 22. 7. 1992 izjavno, v kateri meni, da so pogoji za prehod na ponovno kritičnost reaktorja NE Krško izpolnjeni.

Še na podlagi te izjave se je dejansko lahko opravil zagon elektrarne in priključitev na omrežje. Sam spor med

J. M.
Novo mesto

BREŽIŠKI BORCI NOB NA IZLETU — 18. julija 1992 je bil lep sončen dan. Izpred avtobusne postaje v Brežicah sta odpeljala dva avtobusa, s katerima so se odpeljali na izlet borci NOB brežiške občine in nekaj drugih občanov. Izlet je organiziral Občinski odbor ZB NOB Brežice, da bi obiskali nekatera spominska obeležja iz NOB in partizanskih krajev. Pot nas je vodila mimo Novega mesta in naprej po dolini Krke do Žumberka. Tam smo si na griču nad krajem ogledali spomenik padlim borcem NOB in se seznanili z boji na tem območju. Pot smo nadaljevali skozi kraje Krka, Zdenska vas in Dobro Polje do Turjakova oziroma turškega gradu. Tam nas je prijazna vodička Turističnega društva Turjak, g. Lukancičeva, seznanila z zgodovino gradu. Se posebej pa je bila zanimiva pripoved o partizanskem napadu na to sovražno postojanko. Od tam smo nadaljevali pot do Kočevja, kjer smo imeli v Domu starejših občanov koso. Nato smo krenili proti Črnomlju in Metliku do Suhorja. Pri spomeniku 14. diviziji nam je o njenem pohodu na Stajersko pripovedoval Martin Kolar, predsednik Občinskega odbora ZB NOB Brežice, in še o tem, daje bila v kraju novembra 1942 belogradci na italijanska postojanka, ki so jo partizani napadli in zasedli. Borci so bili na izletu veselo razpoloženi. Za to vzdružje je med drugim poskrbel naš harmonikan Vlado Godec. Ob njegovi spremamljivosti je iz naših gril zadonela prenekatera narodnozabavna in partizanska pesem. (K. Kolar)

Ob 50-letnici belokranjskega odreda

Varoval osrednje organe oblasti

Osnovne naloge II. bataljona VDV-Belokranjskega — Njegova bojna pot

Od kapitulacije Italije do konca druge svetovne vojne je bila Bela krajina osvobojeno ozemlje, kjer so bile razmejene številne ustanove nove ljudske oblasti. Zato je bilo toliko bolj potrebno to ozemlje zavarovati pred sovražniki, ki so občasno skušali prodreti v Belo krajino. Ta naloga je bila kot osnovna naloga zaupana II. bataljonu VDV, ki je bil dokončno formiran 20. marca 1944 v Črnomlju. Vanj so vključili borce VOS iz okrožja Bela krajina, Ribnica in Grosuplje — Štična, skupno okrog 70 borcev. Stevilo borcev se je močno povečalo s prihodom novincev septembra istega leta, na okrog 120, in tega števila ni preseglo vse do razformiranja bataljona. Stab brigade VDV je za prvega komandanta imenoval Radka Žumra, za njegovega namestnika Alojza Ravha-Potmkina, za politkomisarja Bojanom Bunco in za njegovega namestnika Antonom Kastelicom. Že v začetku aprila je prišlo do kadrovskih sprememb. Za komandanta bataljona je bil imenovan Miha Petrič-Stivo, za njegovega namestnika Zdravko Gomilj-Janez, za politkomisarja Ivan Divjak.

Osnovne naloge bataljona so bile: zavarovanje osrednjih organov oblasti, skrb za prekrbo partizanskih

tujih vojščnih misij, letališča na Krasincu in Otu, sodišča, zaporov in nadzorovanje gibanja civilnega prebivalstva na osvobojenem ozemlju. Njegova pomembna naloga je bila tudi zavarovanje volitev. Predvsem v začetku so bile zato bataljonovne bojne akcije predvsem v spopadih s sovražnikovimi patruljami, ki so vpadele v Belo krajino, sicer pa je pomagal v bojih tudi drugim bataljonom izven Belo krajine.

Poleg osnovne naloge je bataljon vodil akcije proti skrivačem in deserterjem, sodeloval v bojih ob zavrnitvi prodora Nemcev in ustašev iz Hrvatske v Belo krajino julija 1944, pri »čiščenju« Gorjancev, kjer se je občasno zadrževal sovražnik in teroriziral prebivalstvo pod Gorjanci; nadalje je sodeloval v bojih s sovražnikom, ki je prodral iz domovske strani proti Metliku in s Črnomirovim četniškim odredom »črne roke« na Dolenjskem. S IV. bataljonom je uspešno sodeloval v bojih proti sovražniku, ki je v prvi polovici septembra 1944 začel akcijo »čiščenja« Cerkniške in Loške doline. Bataljon je poleg tega, skupaj z drugimi partizanskimi enotami, skrbel za preskrbo partizanskih

bolnišnic in drugih zalednih ustanov in organizacij s potrebnim hrano.

To so le nekatere najpomembnejše dejavnosti bataljona v njegovem sicerini višakodnevni bojni pripravljenosti in vključevanju v potrebine akcije, ki so jih narekovali sprotni potrebe narodoobodilnega boja, predvsem na območju, kjer je deloval bataljon oziroma brigada VDV, v katero je bil vključen.

Poleg bojnih nalog je bataljon opravil tudi kulturno-prosvetno in politično delo. Pogosto je prirejal mitinge s kulturnim programom v belokranjskih vasih in na Kočevskem, izdajal svoje bataljonsko glasilo »Glas svobode«, pisal stenske časopise. V kulturni dejavnosti je bil posebno aktiven bataljonski pevski zbor.

V začetku novembra 1944 so bataljon začasno razformirali. Razdelili so ga na manjše čete, ki so opravljale zavarovanje OZNE na Stražnjem Vrhу v Beli krajini, obeh letališč in osrednjih zaporov ter povljetja VDV. Ponovno pa se je bataljon zbral v popolni formacijski prve dni maja 1945, ko je odšel skozi Dolenjsko proti Ljubljani.

MIIHA PETRIČ

Lisca je kot ustvarjena za lete in padalske atrakcije

S srečanja padalcev — Brez oddiha, če piha

Barne krpe v zraku in gledalci na vrhu hriba. Prestevali smo padalce, ki so jadrali visoko nad nami, s popolnim občutkom svobode, ukralene za urico ali dve. Samo bolečina v rokah jih je lahko prisnila, da so se spustili na zemljo in se po koizarcu piva zopet dvignili k soncu. 6000 padalcev skace po Sloveniji in mnogo se jih je zbralo na Lisci, da bi znova doživeli čar prijateljstva, tekmonovanja in planote, ki je kot ustvarjena za padalske atrakcije.

Drag šport, vendar te zasvoji, ker pridobiš občutek in se zastrupiš z njim. Kraljevsko se počuti twoj želodec, ko si v zraku med blokado oblakov in zračnih stebrov, težko prebavljivih je le 5000 mark, kolikor staneta padalo in popolna

oprema. Zdaj pa še ta zakonodaja in strogi predpisi, ki nam režejo nebo in stopajo na padala.

Dvajset dni zadostuje, da se seznanиш z osnovami letenja, variometrom z vsemi vrvicami, ki s tabo plešejo v zraku, simfonijo pa se lahko začne, če si član dobrega padalskega kluba. Počasi se prebujajo tudi tvorstvene zasebne šole in zasebni učitelji, vendar še ni reda med učencami. Prav zaradi tega so padalci pristali na strožji režim in modre liste, brez katerih zdaj ne bodo več smeli v zrak. Spoznati hočejo, kako piha veter, katerega zahrnjen je toliko kritika za nesrečne pristanke. Pisani klobuk se sesede v travu in je mnogokrat edina priča nečastnega pristanka ob demonstraciji nepravilnega sesopa.

Marsikaj so si imeli povedati izkušeni lovci na veter v teh štirih dneh, ko so razkazovali svoja padala in vragoljive v zraku. Spretnost je prišla do veljave šele v minutah, namenjenih tekmonovanju. Kdo bo najlepši pristal? Kdo bo vzletel in pristal bre napak? Zmagovalec je za trenutek bližje galaksiji, veselje pa dvigne visoko nad krošnje, bližje vesolju.

DAMJANA KROŠELJ

Stane Radin

Komaj kilometer pred domom je v hudi prometni nesreči za vedno ugasnilo življenje človeka, ki je več kot 40 let živel med nami.

Stanislav Radin se je rodil 9. 2. 1920 v Žrujevcu v Slovenskem Primorju, na veliki in dobro urejeni kmetiji, v številni družini z 11 otroki. Tudi Stane je moral že zgodaj prijeti za kmečka dela. Poleg očeta se je naučil marsičesa, kar mu je v življenju koristilo. Po končani osnovni šoli je končal milicijsko šolo. Službo je opravljal v raznih krajih. Prvo službeno mesto je bilo v Sežani, potem v Kočevju, Mirni Peči, kjer je leta 1949 spoznal z živiljenjsko sopotnico in se leta 1951 poročil. Zadnje njegovo službovanje je bilo, vse do upokojitve leta 1974, v Trebnjem, kjer Radinovi živijo še danes.

V potoju se Stane ni dolgočasil, horarino je opravljal delo varnostnika, poleg tega pa so ga večkrat potrebovali za tolmača v italijanskem jeziku. Vzelnil se je v društvo upokojencev, hodi na izlete in družabna srečanja ter biti tudi predsednik strelčke sekcije. Na izletih po Primorskem je rad pripovedoval o zgodovini teh krajev.

Poleg strastnega ribarjenja je bil tudi ljubitelj narave, nabiralec gob, polzal. Žnal je poiskati postranski zaslužek, da se je s tem izboljšal življenje. Zadnja leta je po prebirjanju raznih strokovnih knjig in časopisov postal pravi nabiralec zdravilnih zelišč in zelišč ponudil vsem, ki so tožili o bolezničkih tegobah.

Nadzorni pot je pospremilo veliko število prijateljev in znancev, ostal nam bo v lepem spominu.

R. MAJER

Frančiška Strah

Nenadno je prenehal biti plemenito srce dobre in skrbne Strahove mame s Kamnega Potoka pri Trebnjem. Zajecovi Franči, rojeni 1. 3. 1908 v Spodnjih Lakenah, je bila že ob zibelki namenjena trnovu in delovnu živiljenjsko pot. V rani mladosti je izgubila mater, zato je bilo v dveh zakonih kar 16 otrok. Kmalu je morala v svet. Kot gospodinjska pomočnica je služila pri Kožarjevih na Iglenku. Čez nekaj let pa se je poročila z Vavtarjevimi, rodili so se trije otroci. Leta 1961 je umrl mož in je ostala z otroki sama na veliki kmetiji. Leta 1966 se je poročila na Kamni Potok k Strahovim, ki so leto prej ostali brez matere. Bila sta dva nedoletna otroka, najbolj potrebljena materske ljubezni in prave vzgoje, in Frančiška je bila res prava namestnica.

Bila je priljubljena med ljudmi; mirna, tiha, dobrih rok, vsakemu je dobroto vracala z veliko hvaležnostjo. Bila je članica društva upokojencev. Da je bila med ljudmi priljubljena in spoščanjena vredna, je dokazal njen pogreb.

R. M.

KRALJICE POLETJA — Ko se peljete iz Novega mesta proti Šentjerneju, vam v Smolenji vasi pogled gotovo uide na balkon hiše ob cesti, ki je prepoln z živiljnih raznovrbovih bršljink. Veronika in Anton Grdanc pravita, da je z ročami ogromno dela, da pa je ves trud poplačen že ob enem samem pogledu na ne.

DOLENJSKI LIST

15

Kočevje ima rajši pivo kot vino

Popili 1.800 litrov

KOČEVJE — Minuli konec tedna so potekali v Dolgi vasi pri Kočevju že peti tradicionalni dnevi piva. Organizator trdneve prireditve je bil, tako kot že leta poprej, gostinsko podjetje Hotel Pugled iz Kočevja. Izčeli so okoli 1.800 litrov piva, zato ni presenetljivo, da je bil organizator z letošnjo prireditvijo zadovoljen.

Pobudnik te pred petimi leti prvič izpeljane prireditve je bil Ignac Vidrih, direktor gostinskega podjetja Hotel Pugled. Na to idejo sta ga privedli takoj dejstvo, da so prebivalci Kočevja bolj ljubitelji piva kot vinski kapljice, kot ugotovitev, da sta bila prva lastnika pivovarne Union brata Kozler doma iz Kočevje pri Kočevski Reki. Del njune pred 200 leti osnovane pivovarne je bil tudi v Kočevju, na kraju, ki se kot spomin na takratne čase še danes imenuje »Pri Uniju«.

Pivovarna Union je tudi letos omogočila obiskovalcem prireditve, ki se je začela v petek popoldan in se po določenih premorih zaključila v zgodnjih ponedeljkovih urah, brezplačno degustacijo piva. Poleg lepega vremena ter nastopov kočevskih ansamblov Mak, Obzorje in Pugled, je bil to dodaten razlog za množičen obisk prireditve. Po besedah direktorja vidriha pa je zadovoljstvo organizatorja še toliko večje, saj večjih izgredov ni bilo.

M. L.-S.

BISTRICA »CVETI« — Ko so pred leti zgradili jen na reki Bistrici in s tem prečili poplave, ki so ob velikem deževju bile kar normalen pojav, se je zmanjšala tudi prečnost reke, po kateri se zadnja leta nabirajo smeti in druga umazanja. Tako v tem poletju, ko je suša na višku, Bistrica močno »cveti«, vlagajo spodbu vegetacije. Za sedaj »rastoče« krito reke nikogar ne moti in ne bode v oči, čeprav Bistrica teče skozi središče Ribnice. Ali bo takšna reka vabljiva za udeležence letošnjega ribniškega sejma? (Foto: M. Glavonjić)

POČITNICE DRUGAČE — Tudi takole, ob koristnem klekjanju, se da preživeti teh nekaj zadnjih počitniških dni. Devetletna Kristina Burgar z Regrskih košenic je bila deset dni na počitnicah pri babici v Litiji in tam se je naučila večine, ki jo sedaj spretno in vneto nadaljuje doma. (Foto: T. Jakše)

UMRL ZA POŠKODBAMI PROMETNE NESREČE

BREŽICE — 9. avgusta je v brežiški porodnišnici umrl 53-letni Rudi Pajtler iz Krškega. Umrl je za posledicami prometne nesreče, ki se je zgodila 19. julija.

• Vera v predskodke velja na svetu za zdrav človeški razum. (Helvetius)

• Kdor svoji ženi vse pove, ta še ni dolgo poročen. (Škotski pregovor)

JERELETOV BAJER — Podjetni Peter Jerele, mlinar iz Šentjerneja, je lani bližini milina pod potokom Kobilo skopal obsežno kotanje in vanjo napeljal vodo iz Kobile. Tako je nastal lep, 9 arov velik bajer z otokom na sredi. V vodo je Jerele vložil krapo, ki jih redno krmi, tako da bodo drugo leto godni za ulov. Sedaj v poletni vročini pa je Jereletov bajer prijetno kopališče, edino v Šentjerneju sploh. (Foto: A. Bartelj)

SPORTNE IZ RIBNICE IN KOČEVJA

• V minulem tednu so nogometniški kočevske Avtobuma odigrali tri prijateljske tekme. V Novem mestu so proti Studiu D igrali zelo dobro, srečanje se je končalo z rezultatom 1:1. V Črnomlju so premagali Belo krajino z rezultatom 2:1, na domačem igrišču pa so proti ekipi Renč odigrali z rezultatom 3:3.

• Odbojkarice Lik — Tilia iz Kočevja, ki se pripravljajo za nastopanje v mednarodnem pokalu z ekipo Lokomotive iz Dnjeprja, so končale enotenske priprave na Glažutu. V prestopenem roku pa ekipa ni dobila želenih okrepitv. Ta čas se vod-

stvo kluba močno trudi, da bi zbralo potrebna finančna sredstva.

• Rokometniške Opreme iz Kočevja so se v minulem prestopenem roku okreplile z Vesno Vinčič iz ljubljanske Olimpije, medtem ko je iz ekipe odšla Andreja Drobnič. Priprave ekipe, ki bo oktobra nastopala tudi v pokalu evropskih pokalnih zmagovalk, so se pričele 10. avgusta in bodo potekale v Ribnici in Kočevju.

• S pripravami na novo sezono so pričeli tudi ribniški rokometni. Po petih letih igranja v Italiji se je v klub ponovno vrnil Janez Ilc, ki bo igralec in trener ekipe KVM, prej Inles Rika. Ekipa pa sta ojačala tudi dva nova igralca.

M. G-č

KONKURENČNE CENE BOGATA PONUDBA
DO 35% POPUST
ZA TAKOJŠNJE PLAČILO
OKNA — VRATA — SENČILA
BREZOBRESTNO POTROŠNIŠKO POSOJILO
JELOVICA
NOVO MESTO Ob potoku 5, 068/22-772,
METLIKA Vinogradniška 41, 068/58-716,
KRŠKO CKŽ 21, 0608/21-236

»KOVINAR« Novo mesto Ljubljanska 28 68000 NOVO MESTO

V Bršljinu (Ljubljanska c 28)

ODDAMO POSLOVNE PROSTORE:

1. prostor, velik cca 32 m² — primeren za gostinsko dejavnost (bistro)
2. prostor, velik cca 340 m² v 1. etaži — primeren za trgovsko, servisno ali poslovno pisarniško dejavnost.

Vaše cenjene ponudbe pričakujemo do 31. 8. 1992. Podrobnejše informacije lahko dobite po telefonu 22-316 ali osebno na sedežu podjetja Kovinar Novo mesto. (Foto: M. Glavonjić)

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM NOVO MESTO Ulica talcev 3 68000 NOVO MESTO

objavlja prosta delovna meta

- učitelja slovenskega jezika (visoka izobr.)
  - 1 za nedoločen čas
  - 1 za določen čas
- učitelja angleškega jezika (visoka izobr.)
  - 1 za določen čas
- učitelja matematike in fizike (visoka izobr.)
  - 1 za nedoločen čas
- strokovnega učitelja kuharstva (višja ali srednja izobr.)
  - 2 za določen čas
- strokovnega učitelja strežbe (višja ali srednja izobr.)
  - 2 za določen čas

Kandidati naj pošljeno prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM, ULICA TALCEV 3, NOVO MESTO

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 20. VIII.

SLOVENIJA 1

- 9.55 — 13.00 in 14.20 — 0.15 TELETISK
10.10 VIDEO STRANI
10.20 PROGRAM ZA OTROKE
DIMINKARČEK SE POTEPA
PO SVETU, slovaška risana naniz.
(8/13)
CETVLJČNI TRG
ZLATI ČEVLJČKI
11.05 NEKOČ JE BILO... ŽIVLJENJE:
VOJNA NAPOVED STRUPOM
11.35 LJUDJE IN PSI, 12. del
12.00 POROČILA
12.05 TV DNEVNIK BIH, ponovitev
12.55 VIDEO STRANI
14.35 VIDEO STRANI
14.45 NAPOVEDNIK
14.50 ŠPORTNA SREDA, ponovitev
GP V ATLETIKI, posnetek iz
Zuericha
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.10 PROGRAM ZA OTROKE
ZVERINICE IZ REZIJE (4/13)
18.30 EP VIDEO STRANI
18.35 ŽE VESTE..., svetovno izobraževalna oddaja
19.10 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 DRUGA GODBA 92
21.10 HOLLYWOOD SE JIH SPO-
MINJA, amer. dok. serija (3/5)
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
ŽARIŠČE
22.50 NAPOVEDNIK
22.55 SOVA
23.20 POLNOČNI KLICI, amer. naniz.
(5/22)
0.05 VIDEO STRANI

14.55 NAPOVEDNIK

- 15.00 VEČERNI GOST: DR. IVAN
REPOC, ponovitev
16.00 MORNAR SINDBAD, amer. film
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.10 LETALSKA DRUŽBA, angl. nadalj. (7/9)
19.05 RISANKA
19.10 NAPOVEDNIK
19.15 ŽREBANJE 3x3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
UTRIP
20.30 ZLATA EVROPA
MURPHY BROWN, 38. epizoda
amer. naniz.
22.00 TV DNEVNIK 3, VREME,
ŠPORT
22.25 NAPOVEDNIK
22.30 SOVA:
POLNOČNI KLICI, amer. naniz.
(7/22)
ZAKON MOLKA, amer. film
0.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

- 17.10 Video strani — 17.20 Sova (ponovitev) — 18.30 Sportni dogodek (ponovitev) — 19.00 Modro poletje (27/38)
— 19.30 Dnevnik KP — 20.00 Klasični dosežki v oblikovanju (angl. dok. serija) — 20.25 Tomo Česen predstavlja: O ljudeh v plezalnem športu — 20.35 Cilus filmov znanih režiserjev: H. G. Clouzot: Krokar (franc. film, CB) — 22.00 Zemljepisne posebnosti: Živi zakladi Japonske — 22.55 Video strani
-
- ## TOREK, 25. VIII.
- ### SLOVENIJA 1
- 9.25 — 12.10 in 15.40 — 0.05 TELE-TEKST
9.40 VIDEO STRANI
9.50 PROGRAM ZA OTROKE
ZGODBE IZ ŠKOLKE
10.40 NEKOČ JE BILO... ŽIVLJENJE
11.05 LJUDJE IN PSI, 13. del
11.30 PO POTEH DO SEBE, ponovitev
11.50 ŽE VESTE: SLADOLEDI, ponovitev
12.00 POROČILA
15.55 VIDEO STRANI
16.05 NAPOVEDNIK
16.25 KROKAR, ponovitev franc. filma (CB)
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 PROGRAM ZA OTROKE
BISKVITKI, amer. risana serija (7/12)
18.40 ALPE-DONAVA-JADRAN
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 AMBASADORKIN SOPROG, franc. nadalj. (8/13)
21.00 ZA PRIHODNOST NARODNE GALERIJE, 3. oddaja
21.20 KRONIKA, kanadska dok. serija (20/26)
21.35 SOVA:
PROBLEČKI, angl. naniz. (7/9)
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
ŽARIŠČE
22.55 SOVA
POLNOČNI KLICI, amer. naniz. (10/22)
GLASBENI UTRINEK
23.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

- 16.00 Video strani — 16.10 Sova (ponovitev) — 17.30 Po poteh do sebe (izobraževalna serija, 3/4) — 17.50 Že veste: Sladoledi — 18.00 Modro poletje (španska nadalj., 26/38) — 18.30 Alpski večer 92 (6. oddaja) — 19.00 Kremenček — 19.30 Dnevnik BIH — 20.00 Klasika — 20.25 Rojstvo Beatlov (amer. film) — 22.00 Plemena ali Evropa (pogovor s Alainom Finkielkrautom) — 23.00 Video strani
-
- ## NEDELJA, 23. VIII.
- ### SLOVENIJA 1
- 9.15 — 13.45 in 14.10 — 0.20 TELE-TEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.40 PROGRAM ZA OTROKE
9.40 ŽIV ŽAV, ponovitev
10.35 PLAMENICA, ponovitev nadalj. (6/6)
11.00 KITARSKI ANSAMBL
11.30 KRONIKA, ponovitev kanadske poljudnoznan. serije (18/26)
12.00 POROČILA
12.05 RADGONSKI SEJEM, prenos
13.05 ALPSKI VEČER, ponovitev 6. oddaje
14.25 BEGUĆI, TU Z NAMI
15.15 NAPOVEDNIK
16.20 KLIC TROBENTE, amer. film
17.50 EP VIDEO STRANI
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIKA 1
18.10 SPLOŠNA PRAKSA, avstral. nadalj. (8/13)
19.00 RISANKA
19.13 NAPOVEDNIK
19.20 SLOVENSKI LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ZRCALO TEDNA
20.30 ZDRAVO
21.35 SVET NARAVE:
ANAZONIJA — POPLAVLJENI GOZD, 1. del angl. poljudnoznan. serije
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 NAPOVEDNIK
22.55 SOVA:
AMERIŠKE VIDEO SMEŠNICE
19. epizoda
POLNOČNI KLICI, amer. naniz. (8/22)
0.10 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

- 15.20 Video strani — 15.30 Mednarodna obzora (ponovitev) — 16.10 Sova (ponovitev) — 18.15 Svet poroča — 18.55 Modro poletje (španska nadalj., 28/38) — 19.30 Dnevnik ZDF — 20.00 Klasični dosežki v oblikovanju (angl. dok. serija) — 20.25 Glasba, show in cirkus — 21.25 Omizje — 23.25 Svet poroča (ponovitev) — 0.05 Video strani
-
- ## SРЕДА, 26. VIII.
- ### SLOVENIJA 1
- 10.05 — 12.10 in 16.30 — 0.35 TELE-TEKST
10.20 VIDEO STRANI
10.30 PROGRAM ZA OTROKE
BISKVITKI, amer. risana serija, ponovitev (7/12)
ALICE V DEŽELI RISB, oddaja TV BIH (7/8)
11.10 AMBASADORKIN SOPROG, ponovitev franc. nadalj. (8/13)
12.00 POROČILA
14.40 VIDEO STRANI
16.55 NAPOVEDNIK
17.00 RUSKA HIŠA, ponovitev angl. dok. oddaje
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 PROGRAM ZA OTROKE
ŽIV ŽAV
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FILM TEDNA
KAM NAJ GREM!, angl. film
21.35 KLIMATSKI DEJAVNIK, amer. kratki film
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
ŽARIŠČE
22.50 NAPOVEDNIK
22.55 SOVA:
NENADNI USPEHI, amer. naniz. (15/19)
POLNOČNI KLICI, amer. naniz. (11/22)
0.25 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

- 14.30 Video strani — 14.40 Sova (ponovitev) — 15.55 Napovednik — 16.00 Športna nedelja — 19.30 Dnevnik ORF — 20.00 Slovenija za Bosno (posnetek koncerta, 4. del) — 20.30 Ruska hiša (angl. dok. oddaje) — 21.20 Očetje in novi (TV nadalj., 2/8) — 22.30 Mali koncert — 22.40 Športni pregled — 0.10 Video strani
-
- ## PONEDELJEK 24. VIII.
- ### SLOVENIJA 1
- 8.50 — 12.10 in 16.50 — 1.05 TELE-TEKST
9.05 VIDEO STRANI
9.15 PROGRAM ZA OTROKE
10.00 POROČEN MOŠKI, ponovitev angl. nadalj. (3/4)
11.05 MERNIK, FORUM, UTRIP, ZRCALO TEDNA, ponovitev
12.00 POROČILA
17.15 NAPOVEDNIK
17.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.10 PROGRAM ZA OTROKE
18.40 LJUBITELJI NARAVE, angl. poljudnoznan. serija (3/3)
19.05 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 MEDNARODNA OBZORA — PORTUGALSKA
20.50 MARIKA LETI Z LETALOM, drama MTV
21.50 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
ŽARIŠČE
22.40 NAPOVEDNIK
22.45 SOVA:
STARO VOHUNSKA MAČKA, angl. naniz. (5/7)
POLNOČNI KLICI, amer. naniz. (9/22)
HEMINGWAY, evrop.-amer. nadalj. (8/8)
0.55 VIDEO STRANI
-
- ### SLOVENIJA 2
- 17.30 Video strani — 17.40 Sova (ponovitev) — 19.00 Modro poletje (27/38) — 19.30 Dnevnik KP — Klasični dosež

Sejem uspešnih poslovnih vezi in nakupov

30 let

MEDNARODNI KMETIJSKO ŽIVILSKI SEJEM

22. - 30. avgust '92

na POMURSKEM SEJMU v Gornji Radgoni

- 1200 razstavljalcev iz 18 držav

23. 8. - ob 15. uri

"Veličke konjske dirke"

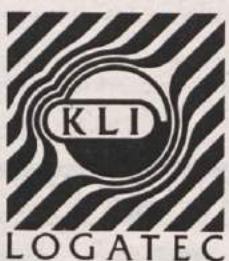
30. 8. - ob 10. uri

Velika parada kmečkih del in običajev

OBIŠČITE SEJEM

ki bo ob jubileju še večji in bogatejši...

KMETJE IN DRUGI LASTNIKI GOZDOV PRILOŽNOST TUDI ZA VAS!

po ugodni ceni odkupuje
hlodovino smreke in bukve

Informacije:

KLI LOGATEC, p.o.
61370 Logatec, Tovarniška 36
Telefon: 061/741-711 int. 276
Telex: 31-656, telefax: 061/741-279

ELEKTROMECHANIKA

TURK

servis in trgovina
hlodilnih naprav,
expres aparator za kavo
ter ostale gostinske
opreme
Otočec
tel./fax. (068) 85-118

Na zalogi imamo omejeno količino hladilnih naprav iz pro-
grama LTH iz Škofje Loke po akcijskih cenah:

zmrzovalna skrinja 220	30.999,80
ZS 300	39.556,00
ZS 380	42.645,00
ZS 350 M	42.944,00
ZS 530	52.941,00

hlodilne vitrine; točilni pult-šank; hladilne omare 550 l;
hlodilne skrinje
iz programa ELMONT Bled in Emonec imamo na zalogi: expres
aparate za kavo, kavne mlince, ledomate, pomivalne stroje

Turistična agencija

PALČEK

POCENI NA
DOPUST!

7 polpenzionov v hotelu Brioni (A kat.) v Puli samo 160 DEM

3 polni penzioni v hotelu Brioni samo 70 DEM

Otroci imajo 50% popusta!

Tenis zastonji!

Najem apartmaja Punta Verudela — najem apartmaja že od

20 DEM na dan dalje

Informacije: Turistična agencija Palček, tel.: (063)

333-62

V okviru kmetijskega sejma v Gornji Radgoni pripravljamo enodnevni strokovni
ogled sejma z udeležbo na posvetovanju

NAMAKANJE V KMETIJSTVU —

— PREDPOGOJ INTENZIVNE KMETIJSKE PRIDELAVE
V PETEK, 28. 8. 1992

Odhod bo iz Ljubljane ob 6.00 uri izpred hotela LEV, Vošnjakova 1

CENA aranžmaja je 7.500 SIT in vključuje:

- prevoz na relaciji Ljubljana—Gor. Radgona—vinska cesta—Ljubljana
- ogled sejma z vstopnino
- udeležba na posvetovanju
- degustacija vin
- kosilo

Za vse informacije in prijave pokličite:

AGENCIJA ZA MANAGEMENT
61000 Ljubljana
Vošnjakova 1/11
Tel. 061/311-855, 132-155 int. 21-20
Fax: 061/ 321-994

NOVO
MESTO

VSE POTI V ŠOLO VODIJO PREKO TRGOVINE *Alfaqraf*®

PREŠERNOV
TRG 3

NAJCENEJE BOSTE NAPOLNILI ŠOLSKO TORBO PRI NAS

PONUDBA MESECA

ŠOLSKE TORBE
NAHRBTNIKI

ŽE OD 1900 SIT DALJE

ZVEZKI

NEW LOOK - NAJBOLJŠE
PA VENDAR NAJCENEJE

- PISANICE/ 60 LISTNI - 119,00 SIT
- MALI/ 40 LISTNI - 59,00 SIT
- MALI/ 60 LISTNI - 79,00 SIT
- VELIKI/ 40 LISTNI - 89,00 SIT
- VELIKI/ 60 LISTNI - 119,00 SIT
- RISALNI BLOKI - 209,00 SIT

CENE VELJAJO DO ZAČETKA ŠOLSKEGA LETA

KAR STE NA POČITNICAH PREVEČ PORABILI, BOSTE PRI NAS PRIHRANILI !!!
TRGOVINA IN PAPIRNICA, PREŠERNOV TRG 3, NOVO MESTO, TEL.: 068/ 25 646

EVROPSKA
MODA
PONUDBA ŠOLSKEGA
PROGRAMA VRHUNSKE KAKOVOSTI
TORBE-NAHRBTNIKI-PUŠČICE
ZVEZKI NALIVNIKI SVINČNIKI
ŠILČKI RADIRKE
BENETTON-DIESEL-SISLEY

VELIKA
IZBIRA
BARVICE
FLOMASTRI
TEMPERA

NALIVNA PERESA DIESEL
BENETTON - WALKER
RAVNILA - TRIKOTNIKI
ŠESTILA LORENZ
SVINČNIKI RADIRKE
ŠILČKI IN OSTALE
ŠOLSKE POTREBŠČINE

Z NAKUPOM
PRI NAS BODO
ZADOVOLJNI NAJMLAJŠI, KI BODO
PRVIČ PRESTOPILI PRAG
PRAV TAKO PA TUDI DIJAKI

Alfaqraf

tedenski koledar

Četrtek, 20. avgusta - Samo Petek, 21. avgusta - Ivana Sobota, 22. avgusta - Timotej Nedelja, 23. avgusta - Rozalija Ponедeljek, 24. avgusta - Jernej Torek, 25. avgusta - Ludvik Sreda, 26. avgusta - Aleksander LUNINE MENE 21. avgusta ob 11.01 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: Od 20. do 22.8. (ob 20.30) in 23.8. (ob 18.30 in 20.30) ameriški glasbeni film Kralji Mamba. Od 26. do

kmetijski stroji

TRAKTOR Univerzal 550 DTC prodam. Slavko Škrbec, Češča vas 22, Novo mesto. 3494

MALO rabljeno kosilnico Gorenje Mutz z motorjem Acme ugodno prodam. Možnost kredita. 60-090. 3544

TRAKTOR Zetor 6245 in 6211, oba z originalno kabino, in par krav prodam. 40-844. 3550

kupim

AUTOMOBILSKO prikolicu (plastično), dobro ohranljeno, kupim. 51-164. 3487

motorna vozila

126 P, letnik 1987, karamboliran, ugodno prodam. 25-461.

126 P, letnik 1982, prodam. 33-028. 3476

JUGO 45, letnik 1987, dobro ohranjen, prodam. 45-451. 3488

HYUNDAI pony ls-hatchback, letnik 12/90, rdeče barve, prevoženih 23500 km, prodam. Cena 1400 DEM. (0608)62-251. 3492

SKALO 55, letnik 1988, ugodno prodam. Franc Mirtek, Nad Krko 12, Otočec. 3496

PRODAM BMW 518 i, l. 91, LADO samaro, l. 89, R4, l. 85 in l. 84, jugo 55, l. 84. 068/25-325.

KOMBI 850, letnik 1984, ugodno prodam. 50-123. 3499

JUGO 45, letnik 1990, prodam. 26-741. 3504

Z 101, letnik 1990, prodam. 26-633. 3507

R 4 GTL, letnik 1985-86, registriran do 15.1993, prodam. 43-768.

KOMBI Z 80, letnik 1984, registriran do 4/93, prodam. (0608)61-158 dopoldne in (0608)77-159 popoldne.

GOLF D, letnik 1984, prodam. 408. 3516

126 P, letnik 1987, prodam. 27-341. 3517

JUGO GVL 55, letnik 1988/89, prodam ali menjam za dostavno vozilo polycady. 27-393. 3528

Z 750, letnik 1981, prodam. 85-457. 3531

GOLF, letnik 1985, ugodno prodam. 49-699. 3533

R 4, letnik 1983, prodam. Marjan Furman, Dol. Karteljevo 8. 3535

TOMOS CTX 80, letnik 1991, prevoženih 3000 km, zelo ohranjen, ugodno prodam. 22-950 ali 73-348. 3537

UGODNO! Fiat 132 diesel prodam ali menjam. 27-501. 3547

Z 128, letnik 1987, prodam. 068/23-585 (zvečer).

obvestila

ŽALUZIJE-ROLETE izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. (068)44-662. 2797

NESNICE, mlade jarkice, pasme hišec, rjave, stare 4 meseca, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije, kličite od 17. do 22. ure vsak dan: Jože Župančič, Otovc 12, Črnomelj.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušić-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svetle, Zdenka Lindić-Draga, Martin Lazar, Milan Markelj (urednik Priloga), Pavel Perc in Ivan Zoran.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 60 tolarjev; naročina za 3. trimestreje 690 tolarjev; za družbeno skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 1.380 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomsko oglase 1.100 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 2.200 tolarjev; za razpisne, licitacije ipd. 1.250 tolarjev. Mali oglasi do deset besed 700 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 70 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 23-606, 24-200; ekonomski propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 23-610; mali oglasi in zahvale 24-006; telefax 24-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vracamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Casopisni stavek, prelom in film: Grafika Novo mesto, p. o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

28.8. (ob 20.30) ameriška komedija Ko sreča potrka.

ČRNOVELJ: 20. in 23.8. (ob 21. uri) ameriška melodrama Prince plime. 21.8. (in 19. in 21. uri) ameriška komedija Ne reci mami, da smo sami.

KRŠKO: 23.8. (ob 18. uri) ameriški film Lepi Djoni.

METLIKA: 21.8. (ob 21. uri) ameriška melodrama Prince plime. 23.8. (ob 19. in 21. uri) ameriška komedija Ne reci mami, da smo sami.

NOVO MESTO: Od 20. do 22.8. (ob 18. in 20. uri) ameriški psihološki triler Prevarana. 23. in 24.8. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Obračun v malem Tokiju.

52-806, gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova. (0608)67-578. 3470

IMAM vse vrste in dolžine ladjiškega poda po zelo ugodni ceni. Rudi Ferlin, Breštanica, (0608)70-343. 3534

Comland
računalniški inženiring d.o.o.
tel.: 068 20-437

NANCA
Trgovina na Žibertovem hribu v Novem mestu
tel. (068) 28-875

Sposojanje poročnih oblik in dodatkov.
Se priporočamo!

GOLF III, 1.4, metalik, cena do registracije 26.000 DEM, doba takoj.
AMI, Novo mesto, Ljubljanska 27, tel. (068) 26-010

EURO 2000 d.o.o.

SAMSUNG

TV-AUDIO-VIDEO

37 cm, 500 DEM

51 cm, teletekst,

euro AV 660 DEM

55 cm, mono, teletekst,

euro AV 865 DEM

63 cm, stereo, teletekst,

euro AV 1260 DEM

70 cm, stereo, teletekst,

euro AV 1320 DEM

Na zalogi imamo zelo bogato ponudbo HI-FI STOLPOV, CD, VIDEOREKORDERJEV. Plačljivo v protivrednosti SIT.

Vse inf. SAMSUNG EURO

2000, Brežice

Tel. (0608) 61-936

B. Milavec 73

Delovni čas od 9. do 12. ure in od 13.30 do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

Prinašalcem tega odrezka pričnamo 2.000 SIT popusta!

KONTAKTNE LEČE

Cenjene stranke obveščamo, da bo prodajalna kontaktnih leč zaradi dopusta **zaprta od 21. do 31. 8. 92 in od 14. 9. do 5. 10. 92.**

Priporočamo se v naprej. Vsa obvestila po telefonu-tajnici (068) 22-694. Jurekovič dr. Branimir, Novo mesto, Šmihel 6

OPTO CONTACT

KONTAKTNE LEČE IN OČALA

Vse vrste kontaktnih leč in očal ter pregled voda opravljamo po zelo ugodnih cenah. Primer: mehke leče od 140 DEM naprej silikonske leče od 130 DEM naprej trde leče od 60 DEM naprej Vlaška 64, Zagreb, Vodovodna 10, Zagreb tel. (041) 418-001, tel. (041) 172-034

DRVA in gajbe za krompir prodam. 85-015. 3513

10 M bukovih drv prodam. 78-264.

PSE pasme istrski gonič, z rodovnim, prodam. 87-088. 3518

MLIN za mletje jabolk prodam. (0608)31-986. 3519

KAKOVOSTNO rdeče ali belo vino prodam. Lukšić, 23-311 interna 634. 3520

ODOKE za rejo ali za zakol prodam. (0608)77-292. 3530

VEČ krav in brejih telic prodam. 78-036, Jablan 41. 3532

100 litrov vina poceni prodam. 78-073, popoldne. 3541

ZAMRZOVALNO skrinje in termoakumulacijsko peč prodam. 76-492. 3549

AVTOMOBILSKO prikolico, novo, nosilnost do 500 kg, torzija, cerada, prodam. (0608)81-373. 3551

HARMONIKI Beč, in G.C.F.B ugodno prodam. 27-794. 3552

DRVA in gajbe za krompir prodam. 85-015. 3513

10 M bukovih drv prodam. 78-264.

PSE pasme istrski gonič, z rodovnim, prodam. 87-088. 3518

MLIN za mletje jabolk prodam. (0608)31-986. 3519

KAKOVOSTNO rdeče ali belo vino prodam. Lukšić, 23-311 interna 634. 3520

ODOKE za rejo ali za zakol prodam. (0608)77-292. 3530

VEČ krav in brejih telic prodam. 78-036, Jablan 41. 3532

100 litrov vina poceni prodam. 78-073, popoldne. 3541

ZAMRZOVALNO skrinje in termoakumulacijsko peč prodam. 76-492. 3549

AVTOMOBILSKO prikolico, novo, nosilnost do 500 kg, torzija, cerada, prodam. (0608)81-373. 3551

HARMONIKI Beč, in G.C.F.B ugodno prodam. 27-794. 3552

DRVA in gajbe za krompir prodam. 85-015. 3513

10 M bukovih drv prodam. 78-264.

PSE pasme istrski gonič, z rodovnim, prodam. 87-088. 3518

MLIN za mletje jabolk prodam. (0608)31-986. 3519

KAKOVOSTNO rdeče ali belo vino prodam. Lukšić, 23-311 interna 634. 3520

ODOKE za rejo ali za zakol prodam. (0608)77-292. 3530

VEČ krav in brejih telic prodam. 78-036, Jablan 41. 3532

100 litrov vina poceni prodam. 78

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 69. letu zapustil naš skrbni mož, oče, stari oče, brat in stric

MIRKO BESEDNJAK

iz Jurke vasi 2

Zahvaljujemo se vsem, ki so darovali vence, cvetje ter ga v velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebujo Bolnice Novo mesto ter UKC Ljubljana za požrtvovalnost v času njegove bolezni.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je zapustila naša draga

MICHAELA ZOREC

iz Gotne vasi 9

Iskrena zahvala vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Posebna zahvala tudi Domu starejših občanov Novo mesto za lepo nego in skrb.

Vsi njeni

V SPOMIN

*Leto dni je minilo,
kar med nami več vas ni,
a spomin na vas
vedno naj živi.*

Leto dni je minilo, odkar nas je zapustila naša dobra sestra, teta, svakinja in botra

ANICA JERMAN

Cankarjeva 15

Hvala vsem, ki obiskujete njen grob in prižigate sveče.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 64. letu nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

FRANC PAVLIČ

iz Šmarjete 25

Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem, sodelavcem TOB Novo mesto, posebno pa vsem sorodnikom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, darovane sv. maše in pomoč v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi gasilcem, govorniku, cerkvenim pevcom in g. župniku za opravljen obred. Vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, prisrčna hvala.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Zaman je bil tvoj boj,
vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

V 48. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi sin, mož, oče, brat, stric in dedek

JANEZ PEČJAK ml.

iz Drašče vasi 27 pri Zagradcu

Ob boleči izgubi se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za vesransko pomoč, izraženo ustno in pisno sožalje, podarjeno cvetje in daritve svetih maš. Enaka zahvala tudi Marti Maver za besede slovesa, pogrebniškom ter pevcom za zapete žalostinke. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA IN V SPOMIN

*Ljubil si življenje,
ljubil si dom,
v srcu mojem si ti,
v grobu mirno spi.*

Petega avgusta je minilo že leto, odkar me je zapustil dragi mož, star komaj 63 let

DRAGO PEČNIK

iz Reštanja 14

Prisrčno se zahvaljujem bolniškemu osebujo Splošne bolnišnice Novo mesto, Zdravstvenega doma Senovo in Krško za lajšanje bolečin, župniku za opravljen obred, godbi Senovo ter pevcom iz Koprivnice za zapete žalostinke. Hvala sosedom za nesrečno pomoč ter vsem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojniku podarili cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Hvala lepa za darovane maše in sveče. Vsem še enkrat hvala.

Žaluoči: žena Milka in ostali domači

OSMRTNICA

V 91. letu starosti je umrl

dr. JURIJ KOCE

pravnik, predvojni politik, gospodarstvenik, narodni poslanec in publicist — politični emigrant

Pogreb pokojnika bo v soboto, 22.8., ob 15. uri izpred farne cerkve v Starem trgu ob Kolpi.

Žaluoči: hčerki Silva in Manja ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Delo, trud, trpljenje, mama,
tvoje je bilo življenje.
Zdaj v grobu mirno spiš,
večna luč naj ti gori.*

V 67. letu starosti nas je zapustila naša ljuba žena, mama, stara mama, tašča, sestra in tetka

MATILDA ŽIBERT

z Vinice pri Šmarjeti

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter pokojnico pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcom pevskega zbora Dušan Jereb ter govorniku za besede slovesa.

Žaluoči: mož Jože, otroci z družinami, bratje, sestre in ostalo sorodstvo

OSMRTNICA

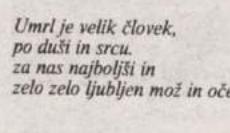
Sporočamo, da je umrl naš upokojeni sodelavec

MATO IVANČEVIĆ

iz Novega mesta

Od njega smo se poslovili v torek, 18. avgusta 1992, na pokopališču v Ločni. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil Novo mesto

JOŽE ŠENICA

4. 3. 1912 — 10. 8. 1992

SUHOR PRI DOLENJSKIH TOPLICAH

Želeli bi se zahvaliti vsem sosedom, prijateljem, znancem in sorodnikom za toplo slovo. Še posebej hvala duhovniku LUCIJANU POTOCNIKU za pogrebeno slovesnost. Pokopali smo ga med nami, v družinski grobnici, na ljubljanskih Žalah.

NJEGOVI: žena Berta, otroci: Bertka, Jože, Marija z družinami in Helena ter njemu drag DAVID

ZAHVALA

*Delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.*

Mnogo prezgodaj nas je v 61. letu starosti, po hudi in težki bolezni, zapustila naša draga mama, sestra, babica, teta in tašča

JOŽEFA PERKO roj. Murn

iz Regrče vasi

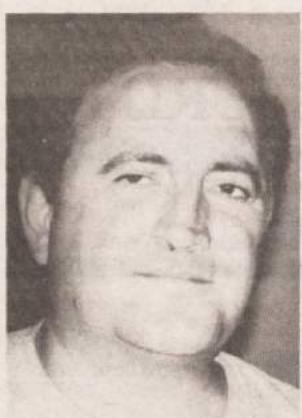
Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom ter znancem za podarjene vence, cvetje ter izrečeno sožalje. Posebna zahvala velja Splošni bolnišnici Novo mesto-kirurški oddelki, DO Novoteks toz Konfekcija, DO Avtogalanterija Gotna vas, pevcom za zapete žalostinke ter g. kaplanu za lepo opravljen obred.

Žaluoči: vsi, ki te imamo radi

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

Jože Klepec

Pri Klepčevih na Krasincu je bila že rodove nazaj trdna kmečka domačija. Prastari oče sedanjega gospodarja Jožeta je bil poleg tega, da je županovl v Gradiču pri Metliki, še tako velik kmet, da je vse otoke od hiše odpravil z zemljo. Pa je že ostalo. Klepčevi imajo danes 11 ha, od tega 7,5 ha obdelovalne, 8 ha pa v najemu. V metliški občini veljajo za ene največjih kmetov, če pa bi upoštevali le prodano hrano, so s 130 tonami tržnih presežkov na leto prav gotovo na vrhu.

Gospodar Jože pravi, da je njegova generacija zadnja, ki je še uporabljala vozove z lesenimi kolesi. Danes imajo najsodobnejšo kmetijsko opremo. »Razvoj je šel v zadnjih letih v kmetijstvu izredno hitro naprej. Ljudje so si opomogli tudi na racun ugodnih kreditov. Sedaj pa se je vse ustavilo. Posojila so oderuška in zaslužka celo na takih velikih kmetijah, kot je naša, ni toliko, da bi lahko sproti obnavljali opremo in poslopa.« potravnica Jože nad kmetijskim stanom, za katerega so ga doma določili že ko dečka, saj je bil od otrok edini fant. Odražal je s kmetijo in mislio na kmetovanje, tako da nikoli niti ni pomisnil, da bi se zaposlil. Še več! Ko se je pred 17 leti poročil, je celo žena pustila službo. »Sedaj vidim, da sem ga polomil. Današnja razmera so za kmata tako brezperspektivne, da bi šla z ženo takoj v službo, če bi le našla zaposlitev. Država uvaja tržno ekonomijo, za katero pa kmetov ni usposobljila. Če nas bo namreč prepustila tr-

M. BEZEK-JAKŠE

žičišči, nas bo kmalu pobralo. Slovenske kmetije se ne morejo prijeti s kmetijami v mnogih drugih državah, zato je razumljivo, da je pridelava hrane dražja kot drugod. Vlada pa, namesto da bi zaščitila kmeta in tudi potrošnika, dovoljuje uvoz hrane ter s tem slovenskim kmetom onemogoča prodajo. Očitno se premalo zaveda, kako velik pomen ima doma pridelana hrana. Razumen sicer, da kmetu ne bo šlo dobro, dokler bo v stiski delavec, toda če bomo izumrli kot dinozavri, bo najkrajši konec potegnila država. Saj bomo kmetje zase toliko še pridelavati, da bomo preziveli. Toda moj cilj ni le golo preziveti, ampak pridelava hrane tudi za tiste, ki nimajo zemlje,« pravi Klepec. Trditve, da v kmetijski politiki nekaj precej šepa, podkrepi s podatkom, da je bilo pred poldrugim desetletjem, ko je prevzel kmetijo, na Krasincu vsaj 15 čistih kmetov, danes pa so trije. In čeprav bi njihova kmetija v normalnih časih lahko dajala delo štirim ljudem, Jože pravi, da bo kateremu izmed treh otrok svetoval, naj ostane na kmetiji le, če bo tudi država imela večji posluh za kmetijstvo.

Da je bil Klepec s svojim umnim gospodarjenjem doslej kos težavam v kmetijstvu ter da ga ljudje spoštujejo in mu zaupajo, se je izkazalo tudi na junijskih volitvah za predsednika metliške kmetijske zadruge. Okrog 150 članov se je odločilo zarj, sam pa je pris stal na to funkcijski predvsem zato, da bi uresničil željo kmetov, da bi lahko čim bolje prodali svoje delo, hkrati pa pridelki za potrošnika ne bi bili predragi. »Želim, da bi bila zadružna res kmečka, da bi bilo med kmeti in kupci čim manj posrednikov. Res, da se v tako kratkem času nova organiziranost v zadruži še ne pozna, čutu pa se, da se nekdajna dva tabora, torej zaposleni in kmetov, preliva v enega. Vse bolj spoznavamo, da eni druge pač potrebujemo. Od martsice je odvisno, ali bomo z novo zadružno v Metliki uspeli. Kot kaže sedaj, smo na dobrati poti,« je Klepec optimist. Zaveda pa se, da brez razumevanja, strnosti, popuščanja in kompromisov z obe strani ne bo šlo.

M. BEZEK-JAKŠE

V soboto s plovili po Kolpi

Ob 10. uri v Pirčah

VAS-FARA — Turistično kajakan-rafting regato »Kolpa 92« organizira v soboto, 22. avgusta, Turistično društvo Kostel. Start bo ob 10. uri (in ne ob 19., kot nam je pri eni izmed objav zagodel tiskarski skrat) na Kolpi pri bencinski črpalki v Pirčah (tuk pred mejinim prehodom Petrina-Brod na Kolpi). Cilj bo pri prvem jezu v vasi Žaga, kamor naj bi udeleženci regate predvidoma privesli okoli 14. ure. Proga je dolga 11 km, po težavnosti vodi pa sodi v I. do III. kategorije. Udeleženci vozijo na lastno odgovornost, opremljeni pa morajo biti po pravilih ICP. Prijave še vedno sprejemata Turistično društvo Kostel, pošta 61336 Vas.

Prekratko so progo pregledali tudi udeleženci kajakaške šole, ki se vedno traja na Kolpi, s svojim vodstvom. Ugotovljali so, kaj bo treba do starta regate še postoriti, da bo proga čim bolje pripravljena. Zdaj je namreč treba na treh odsekih plovila prenašati ali vsaj hoditi ob njih, ker je Kolpa zaradi dolgotrajne suše zelo plitva.

Na tem odseku je Kolpa nekoliko manj divja in ji bodo koni tudi veslati z manj strokovnega znanja. Vsí veslati na Kolpi so bili doslej navdušeni nad neokrnjeno naravo, saj je Kolpa ena najčistejših slovenskih rek.

J. PRIMC

KLIC V SILI

NOVO MESTO — V četrtek, 20. avgusta, bo na vaš klic po telefonu 23-304 čakala psihologinja Renata Bačer.

DOLENJCI DRŽAVNI PRVAKI V LOVU RIB S PLOVCEM

PTUJ — V soboto in nedeljo je bilo v Ptuju 1. državno prvenstvo v lovu rib s plovcom za člane in članice. Ekipno je med člani naslov državnega prvaka osvojila Zveza ribiških družin Novo mesto, druga je bila ZRD Ptuj in tretja ZRD Ljubljana, članice pa so se ekipno uvrstile na četrto mesto. Med člani je posamezno zmagal Egidij Knez iz ZRD Novo mesto, ki je hkrati ubranil lanski naslov državnega prvaka, tretji je bil Dušan Vučjanik, tudi iz ZRD Novo mesto. Ostali naši so bili: 14. Peter Dimitrovski, 20. Srečko Lamut in 23. Janko Medved.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

Stanovanja v Novem mestu so in stanovanj ni — V Vrčicah so jezni nad tovornjaki, ki vozijo les in dvigajo toliko prahu — Prednost in pesek na cesti

Za podnjemnike je vse težje. Tako je dežurnemu novinarju povedala ženska iz Novega mesta. Rekla je, da ima dva otroka, da je bo lastnik stanovanja jeseni verjetno postavil na cesto, da poštar redno dostavlja položnice in da njena družina nima od česa živet, čeprav je ona zaposlena. V Novem mestu so prazna stanovanja, vem, je rekla. Kdo jih bo dobil? Naj jih občina odda takim, kot je moja družina, je predlagala ženska.

Možakar iz Vrčic v Beli krajini je potoval, da skozi vas vozijo tovornjaki les. Cesta ni asfaltirana, zato je vse pršno. Kot je dejal, so domaćini jezni in če bodo kamioni tako prahili še naprej, bo vas cesto zaprla. Na Gozdnem gospodarstvu v Črnomlju so o tem povedali, da tovornjaki sicer vozijo les, vendar so last zasebnih prevoznikov in ne GG-ja. V Gozdnem gospodarstvu so obljubili, da bodo prevoznikom povedali, kaj o vožnjah in prahu pravijo prebivalci Vrčic. Predlagali so tudi, naj se zadeva re-

šuje po mirni poti. Gozdarji so še zmeraj z asfaltiranjem, za katero so se skupaj z domaćini menili že pred leti. Za ves asfalt podjetje nima denarja, vendar bi prispevalo sredstva, če bi nekaj denarja dali iz svojih žepov ali dobili kje druge sami prebivalci. Sicer je omenjena cesta skozi Vrčice na tem odseku republiška in ne gozdarska. Gozdarjem je žal, da je v Vrčicah vse povsod cestni prah.

France iz Prečne je predlagal, naj bi bila v Bršlju pri gostilni Drenik cesta Novo mesto — Prečna spet prednostna. Pravi, da bi bil tak prometni režim ne-

L. M.

primerno boljši od sedanjega. Upamo, da si bodo nasvet prebrali ljudje, ki se morajo z (ne)prednostnimi cestami ubadati po službeni dolžnosti.

Žužemberčan je telefoniral, da je na Poljanah pri Žužemberku na cesti pesek, in to že dva meseca. Na Cestnem podjetju v Novem mestu, kamor smo posredovali obvestilo, so obljubili, da bo to o pesku na asfaltu takoj izvedel njihov pristojni oddelek. To verjetno pomeni, da bodo šli pesek zdaj postrgat z asfalta, saj ne gre, da bi se v njihov posel vpletla kaka poljanska grebljica.

Navček za novomeški Narodni dom

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v vročini in mrazu

NOVO MESTO — Za redno dejavost Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, ki deluje v občinah Novo mesto, Črnomelj, Metlika, Trebnje in Brežice, 94 odst. sredstev zagotavlja slovensko ministrstvo za kulturo, borih 6 odst. pa naj bi prispevale občine ustanoviteljice. In prav s temi 6 odst. imajo težave, saj se pri tem občinskim denarju kar naprej nekaj zatika in zaostaja. Tako temu zavodu, ki se že tako in tako stalno otipa s pomanjkanjem denarja za svojo razvijeno dejavnost, občinci ustanoviteljice za letošnje prvo polletje dolgujejo dobro 100 tisočakov. Da ne gorovimo, kako težko je načrtovati akcije, se pravi posege na posamezne objekte, kajti za te akcije je treba konec leta narediti posebno prijavo na ministrstvo za kulturo, da jih uvrsti v svoj program. Če do tega pride, potem ministrstvo zagotovi polovico potrebnega denarja za tak akcijo, drugo polovico pa naj bi zagotovile občine iz proračunov. Tu se pa zavodu nemalo daj godi tako kot bogatašu, ki bi rad prišel v nebesa.

Ena večjih, če ne kar največjih težav, ki že resno ovira učinkovitost zavoda, pa so nemogoče prostorske razmere. To se vleče že ves čas od »osamosvojitev« tega zavoda pred skoraj 10 leti. Le da je

bilo takrat na zavodu zaposlenih 7 ljudi, danes jih je pa trikrat več. Delajo na dveh lokacijah: na podstrešju stavbe na Kidričevem trgu 3, za socialnim zavarovanjem, kjer je poleti tako peklensko vroče, da se ne da zdržati, pozimi pa tako mrzlo, in v I. in 2. nadstropju v od vseh pozabljenem in zanemarjenem Narodnem domu, ki je kot stavba napslova ena večjih sramov Novega mesta. Seveda že tak razdrobljenost in razpršenost sama po sebi zmanjšuje delovno učinkovitost, da o neprimernih prostorih in bednih razmerah sploh ne govorimo.

Že nekaj časa si na zavodu prizadeva, da bi dobili Narodni dom, ki bi ga

bilo takrat na zavodu zaposlenih 7 ljudi, danes jih je pa trikrat več. Delajo na dveh lokacijah: na podstrešju stavbe na Kidričevem trgu 3, za socialnim zavarovanjem, kjer je poleti tako peklensko vroče, da se ne da zdržati, pozimi pa tako mrzlo, in v I. in 2. nadstropju v od vseh pozabljenem in zanemarjenem Narodnem domu, ki je kot stavba napslova ena večjih sramov Novega mesta. Seveda že tak razdrobljenost in razpršenost sama po sebi zmanjšuje delovno učinkovitost, da o neprimernih prostorih in bednih razmerah sploh ne govorimo.

POHODA OD LITIJE DO ČATEŽA NE BO

LITIJA, ČATEŽ — Prireditve Dežurnice Levstikove poti, s pohodom 150 udeležencev iz Litije do Čateža, pri Veliki Loki, načrtovane za soboto, 22. avgusta, ne bo. Organizatorji so tako odločili, ker se je za pohod prijavilo prekalo kandidatov, in to kljub podaljšanemu roku za prijave. Škoda, da prireditve odpade, saj bi lahko bilo zelo zanimivo, poleg tega pa so organizatorji vložili vanjo toliko truda, da bodo drugič najbrž dobro premisili, preden se bodo spet lotili česa podobnega.

DRAGO ŠUKUNDA PRVAK

NOVO MESTO — V organizaciji občinske zveze za balaniranje Novo mesto, je bilo na igriščih Doma starejših občanov v Šmihelu 16. avgusta prvenstvo Dolenske v pozicijskem izbijanju, ki se je udeležilo 24 tekmovalcev iz sedmih klubov dolenske regije. V finalnem delu so imeli trije tekmovalci enako stevilo točk in je v vrstnem redu odločil zadetek balina na 11 pozicij. Vrtni red: Drago Šukunda, BK Krško, Branko Špiller, BK Dol. vas, in Milan Škuča, BK Mirna, so zbrali po 35 točk, četrtni je bil Viktor Strle, BK Krško, z 29 točkami in peti Vlado Bevc, BK Krško, z 26 točkami. Presenetil je mlajši mladinec Tomše iz BK Dol. vas, ki je zasedel odlično deveto mesto in se boj puštil starejše in bolj rutinirane igralce. Na tekmi za prehodni pokal Krško, ki je bila 5. julija, so sodelovalo 4 četvorke. Vrtni red: 1. BK Svoboda Krško, 1., 2. Društvo upokojencev Trbovlje, 3. BK Krško, 4. BK Svoboda Krško II.

NAŠI NA EVROPSKEM ŠAHOVSKEM PRVENSTVU

Mladi slovenski šahisti so udeležili štirinajstnovega evropskega šahovskega prvenstva, ki je bilo v Rimavski Soboti na Češkoslovaškem. Dolenski predstavniki so igrali dobro in se solidno uvrstili. Med štirinajstnovega državnimi prvaki so zasedli naslednja mesta: Ingrid Mihelič je bila v kategoriji do 14 let štirinajsta, kar je najboljša slovenska uvrstilka, Darja Kapš je dosegla 17. mesto v kategoriji do 12 let, Tadej Kopa je enaindvajseti v kategoriji do 10 let. Prvenstvo je pokazalo, da v Sloveniji premalo vlagamo v mladi rod. Tako šahisti do 14 let sploh nimajo organizirane tekmovalcev s tempom 40 potez za dve uri, kar pomeni, da eno prvenstvo traja 12 dni. V državah, kjer imajo šah razvit, uvajajo to igranje v male šole, v nižjih razredih trenirajo redno in sistematično, v višjih razredih pa ob rednih tekmovaljih dosegajo že mojstrsko moč.

V. K.

RIBE IN DALMATINSKA PESEM NA OTOCU

OTOČEC — Za prijetno slovo ali pa za obujanje spominov na dopustovanje pripravlja moteška restavracija na Otočcu v petek, 21., in v soboto, 22. avgusta, večer ribjih specialitet ter dalmatinskih pesmi. Ponovno bo v gosteh klapa Krk, z ples pa igral novomeški ansambel Metro. Povabilo na ples prihaja tudi iz Šmarjeških Toplic. V soboto, 22. avgusta, ob 19. uri bo v gostišču Primovec igral glasbeni kvintet Glas Slovenije. Ob slabem vremenu bo zabava v restavraciji hotela Šmarješki Toplice. Vabljeni!

LEPE NAGRADA ZA DOBRE OPZOVALCE — Ugljiban o fotografiji prejšnjega tedna je bilo zelo veliko. Da je na sliki vhod v Kostanjeviško jamo, je bila prepričana večina, nekaj je bilo takih, ki so zatraveli, da je na posnetku studene v Lurd, pa vhod v Taborsko jamo in še in še. Slikali smo vhod v Ajdovško jamo pri Krškem in Olga Uršič iz Krškega je prva povedala pravilen odgovor. Nanizala nam je še kup zanimivosti o odkritju jame, vedela je, da je jama odkrivala dr. Pavla Korošec in da je v času učiteljevanja tudi sama vodila otroke na ogled te podzemskih zanimivosti. Nagrada si je resnično zaslужila. Odgovore na vprašanje »Kje smo pritisnili na sprožile fotoaparatu?« pričakujemo tudi ta teden, nagrada — zložljivo vrtno garnituro, vredno 12 tisočakov, si boste pristužili tako, da boste v naši uredništvo po tel. 23-610 čimprej sporocili, kje je nastala zgornja fotografija. Nagrada bo vaša, če boste prvi sporocili podatke o posneti fotografiji in da ste ali boste postal na ročnik Dolenskega lista. Mi vas čakamo in nagrade tudi!

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenskega lista dodelil nagrado Vidi Remenih iz Zalog, pošta Dramlje. Nagrjenki čestitamo! Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (2) Cvet pod planinami — ANS. NAGELJ
- 2 (3) Po Dolenski — PETER FINK
- 3 (2) Lepa naša domovina — ANS. SLOVENIJA
- 4 (5) Moja zidanica — ANS. LOZJETA SLAKA
- 5 (4) Gorjški pesmi — SLOVENSKI KVINTET
- 6 (8) Uspavanka — ANS. TONIJA ISKRE
- 7 (-) Bog hiša naj vašo živi — FANTJE Z VSEH VETROV
- 8 (6) Plenice je prala — ANS. JOŽETA SUMAHA
- 9 (7) Oče, vočimo ti — ALFI NIPIČ IN NJEGOVI MUZIKANTI
- 10 (-) Naše kraljestvo — ANS. MARELA INTERNATIONAL

Prelog za prihodnji teden: Samo, da sem doma — ANS. VRTNICA

• S tem gre lestvica na dopust. Prihodnji bo na sporedu 14. septembra 1992.

KAVO BREZ SLADKORJA, PROSIM